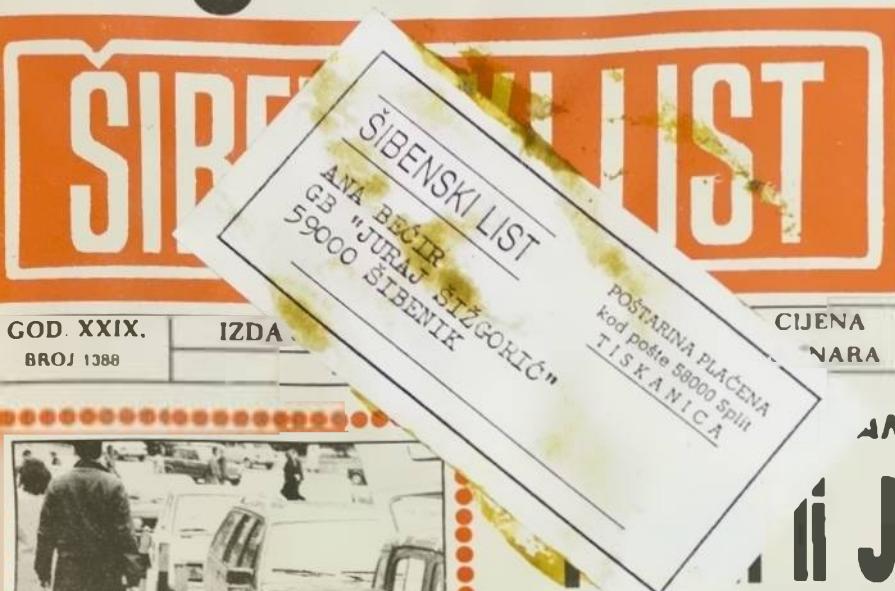

Odgovornost odgovornih

NA GOVORNICI:

JOSIP JURAS,
kandidat za
predsjednika
Izvršnog vijeća
Skupštine općine
Šibenik

stranica 3.

ANPUTICE

II Jadranska auto-cesta NP »Krka«

Prihvaćena varijanta dijela Jadranske auto-ceste na potезу od Zadra prema Splitu, koja prelazi Nacionalni park - Krka - odmah ispod Skradina, dovodi u pitanje postojanje Parka nizvodno od te trase - ističe se u plisu što ga je Savjet NP - Krka - uputio na nekoliko adresa u Republici. Predlaže se da se prihvati druga varijanta kojom je predviđeno da auto-cesta prolazi kanalom sv. Josipa, između Rasline i Zatona

Stranica 5.

USUSRET 30. JUCA

TRIJUMF DJECE

I službeno je potvrđeno: Predsjedništvo SRJ potvrdilo je 30. Jugoslavenskog festivala dječjeg. Svečanom ceremonijom otvaranja nastupovat će, među ostalima, dr. Janes Omovšek, a poziv su upućeni i svim celnim ljudima Predsjedništva i Sabora SRH. Na, prvi put u tridesetogodišnjoj povijesti, Festival neće otvoriti netko od poznatih. Festivalku vratci predajuće će ove godine djevojčica, malá Šibenčanka, koja bude još ne znamo

stranica 6.

Promet i veze vrlo malo udvojeno za akumulaciju

PRIVREDA

BUMERANG

U gojivo simboličnoj tromjesečnoj akumulaciji šibenske privrede od oko 13 milijuna dinara (u odnosu na ukupan gubitak od 86,4 milijuna) - akumulirana - je, na neki način, i višegodišnja privredna kriza. Poput bumeranga, uza sav teret (tude) neposlovnosti i sve većih opterećenja, sad se vraća čak i onima koji je godinama nisu poznavali - ili priznavali

stranica 4.

KAKVI SE PROMJENE PREDLAŽU
U MIROVINSKOM
I INVALIDSKOM OSIGURANJU

MIROVINE »TRČE« ZA OSOBNIM DOHOCIMA

Predlaže se da se mirovinska osnovica utvrđuje na temelju osobnih dohotaka koja je osiguranik ostvario od 1. siječnja 1970. godine na osnovi podataka matične evidencije, a osobni dohodci ostvareni od 1. siječnja 1966. do 31. prosinca 1969. godine uzimaju se samo ako podacima o tim osobnim dohodcima raspolaze matična evidencija ili osiguranik. Za utvrđivanje mirovinske osnovice više se neće uzimati u obzir osobni dohodci koje je osiguranik ostvario u godini u kojoj ostvaruje dobro na mirovinu

Str. 9.

O PROMETNIM PRILIKAMA U ŠIBENIKU GOVORIMO S ing.
IVOM JAKOVLJEVIĆEM

Kaosa se možemo riješiti

Ono što je osnovni problem, i što nije učinjeno - jesu autobusi. Treba ih maknuti iz grada s jednom cestom koju imamo, kao što je to svojedobno učinjeno i s velikim kamionima. A da bi se to napravilo, osnovno je pitanje autobusni kolodvor. On je tonako smješten gdje jest, vrlo nepraktičan i nefunkcionalan. Kako bi se u struci reklo, akcijski radijus mu je svega 180 stupnjeva, umjesto punog kruga jer je ispred mora - kaže inž. IVO JAKOVLJEVIĆ

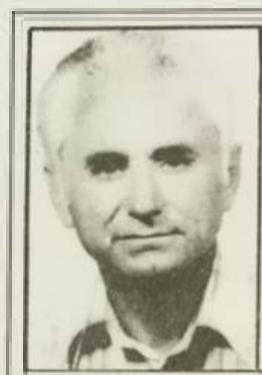
TREBA EFIKASNIJE
I ODLUČNIJE
USPOSTAVLJATI
NOVE RADNE
ODNOSE

stranica 2.

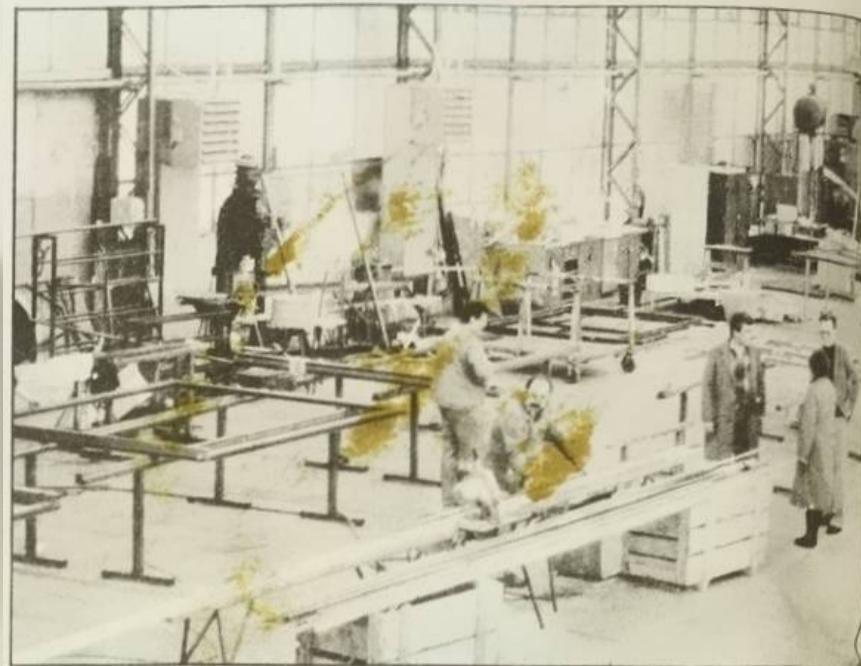
Str. 8.

IZ KRIZE SE NE MOŽE IZĀCI S FAROLAMA I RODOLJUBLJEM

Treba efikasnije i odlučnije uspostavljati nove radne odnose

Pise:
dr Boris KALE

Postojeće ustavne promjene daju relativno široke mogućnosti instaliranja novih gospodarskih i društvenih a posebno političkih odnosa. Temeljni, sistemski zakoni dali su pravne osnove tržnoj privredi i demokratskom organiziranju građana. Uz to, u našoj su republici provedni i stranački izbori.

U mnogim segmentima treba kretati, gotovo iz početka, kao nekad. Rat nam je bio porušio gradove, tvornice, ceste, škole, željezničke pruge i odno brojne ljudske živote. U poslijeratnom razdoblju odmah na početku, entuzijazam građana uspešno je iznio obnovu zemlje. Zabilježen je započetak rasti društvenog proizvoda. U takvom zanosu manje se zamjećivalo kršenje građanskih prava i ljudskih sloboda. Zatim dolazi mrak, pa sumrak jednog birokratskog sistema koji je uništilo mnoge univerzalne vrijednosti, moral i osobnu motivaciju za bilo kakvo stvaralaštvo.

Kako entuzijazam pretočiti u rad?

Nova društvene prilike stvaraju optimistički ambijent, nadu i vjeru u čovjeka te za nos velikog dijela građana. Pred novom vlastu stoje kruni problemi, a osnovni je kako postoji entuzijazam pretočiti u rad smisljene razvojne programe i efikasnu organizaciju društva. Kao izuzetno značajan faktor u realizaciji postavljenih ciljeva i programa mora biti dosadašnje naše negativno iskustvo, kao korektiv buduće prakse. Za novi sistem ipak nisu previše zaslužni disidenti, opozicije, liberalne i radikalne snage, bile u srušenoj vlasti ili izvan nje. Sistem se dobrim dijelom srušio sam od sebe odnosno srušili su ga njegovi osnovni paroci, voluntarizam, improvizacija, neodgovornost, sekuljstvo i birokratska samovolja.

Novo izrasta, buja i širi se, ali s dosta staroga u sebi. Mnogo se maže vjernošću i pravovjernošću prema nekome i nečemu. Potrebno je da nas memorija ponekad vrati unazad na pojave koje su rušile jednu umjetnu (nenarodnu) vladavinu. Ljudi u nekim situacijama od šume ne vide drveće. Soluši su nerazdvojni od fatamorgane.

Što je značajnijeg učinila na planu obnove države — Hrvatska i Jugoslavija? U Saboru su došle na vlast demokratski orientirane snage, kao i u ogromnoj većini općina naše republike. Vlada stoji pred prvim potpisima. Predsjednik Izvršnog vijeća Sabora Stjepan Mesić izložio je programsku orientaciju tog organa. Program će doći po izradi

analize i prikazu zatećenog gospodarskog i društvenog stanja, te prijedloga mjera za sprečavanje daljnog pogoršavanja stanja i mjera za ubrzani razvoj gospodarstva i društva u cijelini. Uz to, obaviti će se analiza odnosa na relaciju republika — federacija. Svi su izgledi da će istom metodom morati postupati i općine u stvaranju svojih razvojnih i drugih programa.

Kritika sadrži i destruktivne refleksje

Na razini federacije najviše reformskih plana je pokrenuo i počeo rješavati tim Ante Marković. Ni jedan kritičar predsjednika SIV-a ne bi bio napravio više od njega. Vlada je totalno obuzdala inflaciju, stvorila konveribilni dinar, osigurala velike devizne rezerve, liberalizirala uvoz i izvoz robe i usluga. Uspjesi tog tima stvorili su mu ugled i autoritet u zemlji i inozemstvu. SIV je postao najveći faktor unutrašnje stabilnosti Jugoslavije. Bez jednog takvog programa i postignutih uspjeha, teško bi bilo provesti demokratske višestranačke izbore u Sloveniji i Hrvatskoj. U knjici (negaciji) svega postojećeg često su sadržani destruktivni refleksi:

Gdje smo sada i dokle smo došli? Sada su na startu brojni privredni, građansko-pravni i fizički subjekti, općinska republička i u nečemu savezna vlada. Kako sloje stvari u okosnici jedna zajednica — privreda (javnoj, društvenoj, zadružnoj i privatnoj)? Sto za najrazvijeniju republiku — Sloveniju govorio. Zavod za društveno planiranje u svojoj analizi napravljenoj po uzoru nekih susjednih zemalja? Pokazuju se tendencije negativnih kretanja:

— u ovoj godini proizvod društvene privrede manji je za 2-3 posto.

— velika je nelikvidnost, kao dominantni problem.

— povećanje nezaposlenosti za oko 5 posto.

— smanjenje privrednih aktivnosti,

— razlike sve veće...

Neefikasnost društvenog vlasništva

To je uljepšana slika šibenske općine, Hrvatske i Jugoslavije. Opća je konstatacija da je društvena privreda s vlasništvom neefikasnija i da ona iznosi samo 18 posto svjetske efikasnosti. Kako postići to da našem poduzeću ostane 70 posto društvenog proizvoda? Prestrukturenjem

i smanjenjem društvene režije. Izgleda da su ekonomskim programom savezne vlade više oduševljeni inozemni biznismeni nego domaći poslovni ljudi koji vode društvena poduzeća. Neki interni procesi prvenstveno spora konsolidacija bankarskog sistema i zabrinjavajuća nelikvidnost, stvaraju izvještan oprez kod inozemnih partnera pri ulaganju njihova kapitala u našu privredu. Posebno su zahtijevani za osnivanje svojih banaka i dobivanje koncesija za izgradnju odražavanja i korištenja pojedinih objekata te iskoristavanje prirodnih bogatstava određeno vrijeme uz utvrđene ekonomske i pravne uvjete.

Koliko društvena poduzeća takva kakva su (s vlasništvom bez titula) mogu poticati razvoj male privrede, integraciju, specijalizaciju i jedinstvenu tržište? Čini nam se da je to osnovni kamen spolicanja u efikasnom uspostavljanju novih gospodarskih i društvenih odnosa. Zašto još nije uspostavljen promet društvenog kapitala, ne dolazi do transformacija društvenih poduzeća u dioničarska društva i do osnivanja većeg broja mješovitih poduzeća? Uz sve to rijetko dolazi do stjecanja i likvidacije loših poduzeća. Sve su to novine neizvjesnost i rizik. To jesu sve one komponente koje karakteriziraju tržnu privredu. Na tom planu u Šibeniku se gotovo ništa nije dogodilo osim ako izuzmemo Jadransku banku, kao dioničarsko društvo čije je status usmjerio zakon. Ni javna komunalna, kao ni ostala javna poduzeća iz područja prometne i druge infrastrukture nemaju jasna obilježja poduzeća javne privrede. Bez promjena zakona o komunalnim djelatnostima i drugih odgovarajućih zakona, ne bi se mogao precizno odrediti položaj PTT poduzeća, djelatnosti vodovoda, čistoće, zelenila, kao ni onih iz područja velikih tehnoloških sustava.

Nekonzistentna pravna regulativa

Efikasnije uspostavljanje novih odnosa ometa nepotpuna i nekonzistentna pravna regulativa, ali isto tako i postojeći profili kadrova. To su kadrovi iz kojih je uvek stajala država, svojom socijalnom brigom prema radnicima u poduzećima i ustanovama, te općinski komiteti, svojom pažnjom prema političko-sigurnosnoj situaciji. Dakle, bez signala države i komiteata nema nikakvih strukturnih, statusnih ni vlasničkih promjena. Tako društveno (ničije) vlasništvo postaje najveća kočnica efikasnjem startanju u tržišnu privredu. U privredne lokove mora

se ubrzgati novi poslovni duh, duh rada i odgovornosti. Evidentno je da veliki postoljak — podobnih kadrova u privredi (i ovaj nije) nije dorastao takvim potrebljima. Oni neminovno morati prihvati poslove kojima su dorasli, pa čak i uz mogućnost emigracije takvog procesa s pojmom revanszma. Time problem neće biti u cijeli rješen.

Nema vremena za čekanje

Na zadovoljavajući broj menedžera bavnismena i tehnikografa mi ne možemo rađati. Upravo zato u nas se otvaraju škole za poslovne ljudi, menedžere. Koliko takvi kadrovi školuje Šibenska privreda ili društvene djelatnosti? Broja ne znamo, ali sva indikacija govore da je taj broj ljudi mal. Zar još uvjek imamo vremena za čekanje? Ili možda mislimo da će nam sposobne kadrove proizvoditi Općinski komitet SK koji i do sada! To je vrijeme prošlo, ali nažalost još uvjek se na tom planu ne osjeća nov doba. Stanje je u gospodarskoj i društvenoj sferi na području Šibenske općine dosljedno alarmantno. Ne samo zato što kadrova do voljno nema, nego što i ne znamo pouzdanu što sva i koga sve imamo. Koja javna institucija je u proteklih 45 godina u Šibenu ku vodila registar stručnih i znanstvenih kadrova? Tko bi nam mogao dati službene podatke o tome, koliko na području naše općine ima znanstvenih savjetnika, viših znanstvenih suradnika, znanstvenih asistenata i istraživača — stradnika?

Koliko eksperata iz pojedinih domeni specijalista, sveučilišnih profesora docenata, primariusa? Koliko ekonomista, inženjera, tehologa, informatičara, profesora pravnika, stomatologa, liječnika, agronoma, koliko doktora znanosti i magistara, koliko brojnih drugih profila? Daj bože da pogrijšim, ali mi se čini da o tome nema službenih podataka. Takvi ne možemo ni u Alinku a kamoli u Europu 1992.

Socijalizam kao infantilno društvo

Gdje god „pipingemo“ uvidimo da je socijalizam bio jedno infantilno društvo. To ne razvijeno i nedorastlo društvo ostavlja vučku tragača u našoj svijesti i praksi. Mnogi misle u novi pokret ući sa stariim parolama i verbalizmom, a bez sagledavanja i analiza postojećeg stanja stvari te stvaranja začatkog koncepta za prevladavanje općeg društvene krize i vizije novih odnosa. Misle uveravaju sebe i druge da je dovoljno govoriti i ponavljati: „Auto trubi mi smo radojubni“. Dok vrijeme bespovratno prolazi, po strani ostaju mnogi neiskorišteni potencijali, a posebno skromni lidi, radnici i anonični stvaraoci. Gospodarske i društvene odnose ne može se stabilno graditi samo parolama i rodoljubima.

INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK

IZDAVAČ: novinsko izdavačka i radio-diluzna organizacija Informativni centar Šibenik. Direktor, glavni i odgovorni urednik Informativnog centra: IVAN BURIĆ

Predsjednik Savjeta Informativnog centra: DRAGO PUTNIKOVIĆ

Uređuju redakcijski kolegiji Josip

pa Petrina, Živana Podrug, Mirko Sekulić, Dijana Ferić, Jagoda Erceg, Zdravko Kedžo, Dijana Šoko, Branimir Periša, fotoreporter Vilson Polić

Uredništvo: Ulica Božidar Petračića 3, Šibenik. Telefon centrala 25-822, direktor 29-480. Preplata na list za SFRJ za tri mjeseca 39, za pola

godine 78 i za godinu 156 dinara. Za inozemstvo dvostruko — žiro račun 34600 603-976 kod SDK Šibenik.

Rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fiziku kulture SA Hrvatske, broj 2829/1 — 1978 „Šibenski list“ je osloboden je osnovnog poreza na promet.

TISAK: NITRO - Slobodna Dalmacija, Split

OGLASI: 1 cm/1 stupac 30 dinara. Cijela stranica 1500 dinara. Mali oglasi, obavijesti, gradene i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom. Naklada: 3000 primjera

JOSIP JURAS, KANDIDAT ZA PREDSEDNIKA IZVRŠNOG VIJEĆA SKUPŠTINE OPĆINE ŠIBENIK

Ranoranilac na (novom) radnom mjestu

Ranoranilac, radoholčar i zašljubljenik u grad Šibenik ali i u svaku, pa i najmanja naselje u komuni, epileti su koja sebi pripisuju kandidat za predsednika nove općinske vlaste, magistar veterinar Josip Juras, a koji u pravilne ulaze u službene biografije. Ne ulaze, ali su neusporno od značaja. No da je i uza sve zapisane izgovorene odlike kandidata za prvog ministra vlaste, bez obzira na razinu, uvriježena praksa "probogn rada" od 100 dana dovoljna je potvrditi složenosnost poslova koja treba obavijati trude i znanja koji na tom poslu moraju biti uloženi i odgovornosti koja 24 sata dnevno obavezuje na bezgrještost. Zato pro pitanje upućeno gospodinu Jurasu, kandidatu Hrvatske demokratske zajednice za predsednika Izvršnog vijeća Skupštine općine Šibenik, ne mora zvučati kao izražiteljstvo.

Za dobrobit hrvatske domovine

SL — Da li ste svježi osega poslova i odgovornosti koji očekuju Vas, kao i Inače, svakog premijera?

Mogu reći svjestan sam imam dovoljno godina, znam da će biti vrlo teško, ali sam spreman da svom svojom energijom stručnošću, poštovanjem i odgovornosću zajedno sa svim svojim suradnicima radim za dobrobit naše lijepe hrvatske domovine.

SL — Ambicioznost, hrebrost, želja da se pridigne u boljoj budućnosti grada i komuna. Što je presudilo da se prihvate kandidaturu?

U prvom redu treba željeti bolje svom gradu i općini. Sve ono što ćemo nastojati osigurati mora biti na dobrobit svih stanovnika Šibenske komune, bez obzira na vjersku, nacionalnu i političku opredjeljenost.

SL — Bilo je u postupku kandidiranja budućih funkcionalnih problema i negu glasaca unutar stranke kojoj pripadate?

— Ne bili rekao da je bilo problema. Smatram da se radio o normalnim odnosima u uvjetima nove pluralističke demokracije u kojoj mnogi još ne znaju kako se treba ponašati. Međutim, nakon puno razgovora s većim brojem policijskih kandidata došli smo do imena ljudi koji će, sigurni sam, stručno, poštano i odgovorno obavljati svoju dužnost u ovo posljednje vrijeme.

SL — Nema mnogo vremena. Od općinske vlasti i rukovodstva u cijeli, očekuje se da će ozbiljnim redom početi odmah. Kakva je budućnost Šibenske regije?

— U pomorskoj orijentaciji, pod čime podrazumijevam dalji razvoj Širočićke flote, brodogradnje, turizma, ribarstva, minkulture i svakako boljih veza s našim srodom. Sve će to neposredno utjecati i na revitalizaciju otoka, zaustavljanje iseljavanja s njih i povratak oločana iseljenih na dalmatinskom kopnu i diljem svijeta.

Uz Zagoru sam vezan dusom i srcem

SL — Mnogo od nove vlasti očekuju i stanovnici zaleda Šibenika.

— Uz Zagoru sam vezan i dušom i srcem. Radeci 21 godinu kao velarinai upoznao sam gotovo svaku selo, naselje, svaku kuću. Na pragu no-

vejom stručnošću idejama i radom pomoći da se postigne što više, jer mora nam svima zajedno biti u interesu da naša općina progredi u prevaru smigu te rješi.

SL — Očigledno. Imate mnogo energije i želje da ukazano povjerenje opravdate. Hoće li zapravo tome biti i vaše obaveze kao zamjenika u VUR-u Šibenske?

Susretljivost dosadašnjih nosilaca vlasti

— Neće, jer najvjernaljnija Šibenska će zasjedati jednom mjesечно. Dapače, uvjeren sam da tu ova posla obavljali upravo zato, još kvalitetnije. Bit će, npr., stalno u kontaktu s mnoštvom stručnjaka i čelnika pojedinih resora, što će biti od velike koristi pri razrješavanju nekih aktualnih problema.

SL — Kako, po vašoj ocjeni, projekte smjena vlasti u našoj zadržati? Kako suvremeni kandidati HDZ-a za najodgovornije funkcije a dosadašnjim općinskim rukovodstvom?

— Mogu izreći samo riječi zahvalnosti. Poselju gospodri Saši Baranoviću, Vinku Jurkoviću, Krunu Sladojeviću i mnogim drugima koji svojom susretljivošću pridonose da se primopredaja provede mirno i dostojanstveno. Kada me već to pitate, moram zahvaliti i predsjednicima objiju izbornih komisija, gospodi Klaudiu Kapelju i Igoru Lučevu i članovima komisija, koji su svoju ulogu obavili poštano, uloživši mnogo truda, te novinarima koji su, po meni, korektno i profesionalno obavljali svoju dužnost u ovo posljednje vrijeme.

SL — Nema mnogo vremena. Od općinske vlasti i rukovodstva u cijeli, očekuje se da će ozbiljnim redom početi odmah. Kakva je budućnost Šibenske regije?

— U pomorskoj orijentaciji, pod čime podrazumijevam dalji razvoj Širočićke flote, brodogradnje, turizma, ribarstva, minkulture i svakako boljih veza s našim srodom. Sve će to neposredno utjecati i na revitalizaciju otoka, zaustavljanje iseljavanja s njih i povratak oločana iseljenih na dalmatinskom kopnu i diljem svijeta.

SL — Mnogo od nove vlasti očekuju i stanovnici zaleda Šibenika.

— Uz Zagoru sam vezan i dušom i srcem. Radeci 21 godinu kao velarinai upoznao sam gotovo svaku selo, naselje, svaku kuću. Na pragu no-

vejom redovnih izvora, dio sredstava morali bi osigurati i redni kolektivi. Sastav je normalno da, recimo aluminijska industrija pruži finansijsku podršku u akciji uređenja cesta do mesta u kojima živi veliki broj njenih radnika. Mislim da to mogu činiti u većoj mjeri nego ranije

Odgovornost odgovornih ljudi

SL — Znači li to mijenjanje u poslovnu politiku kolektiva. Hoće li se nova vlast "petitirati" u privredi?

— Budite uvjereni da ćemo se konstruktivno mijenjati u privredi. Tražit ćemo, u prvom redu da svrhu rukovodeći ljudi budu odgovorni. Sva razmišljanja i projekti koji su za dobrobit radne organizacije, naše općine i cijele Hrvatske dobili će našu punu podršku. Svemu što je izvan toga oštro ćemo se suprotstavljati. Inzistirat ćemo i na tome da se industrija i ostale djelatnosti razviju uz strogo poštivanje opredjeljenja da se mora štititi čovjekov okoliš.

SL — Mislite li da su izjave u toku predizborne kampanje, o tome da novina zagadjuje Šibenu, treba prelocrati, ishtrenuti?

— Istina spomenuo sam tu tezu ali ne mislim da je ishtrena možda je shvaćena previše bukvalno. Moj je, npr., slav da svaki daljnje ulaganje Šibenskih kollektiva u proširenje proizvodnje mora biti ostvareno na način da se grade manji pogoni, koji ne zagađuju okoliš, i to da budu smješteni po mogućnosti izvan grada na područjima gdje postoje infrastrukturni preduvjeti. S vremenom bi se na taj način moglo razmisljati o izgradnji dimnjaka iz grada. Neke se stvari mogu i moraju rješiti brzo. Svi za-

jedno moramo pronaći rješenja za premeštanje kamenoloma "Vukovac" na najbezbedniji način za kolektiv - izgradnju.

Spomenik Petru Krešimiru IV

SL — Mnogo će povećati nove vlasti morati posvetiti i brojnim građanskim problemima. Za ovu prigodu izdvajamo problem nezvaničnog položaja društvenih djelatnosti, kulture i zaštite spomenika kulture posebno. Građanačelnik se konkretno, banal zalagati za ponovno formiranje profesionalnog kazališnog ansambla. Kakvi su vaši stavljanici?

— Ako bude sredstva slatki se s tom inicijativom, jer se prema kulturnim ubudućim moramo odnositi mnogo ozbiljnije. Također, za lagati će se da se ovom gradu vrati sva povijesna obilježja. Isto tako, novoj će vlasti predložiti da se olvori fond u koj bi se prikupljala sredstva za izgradnju spomenika Kralju Petru Krešimiru IV jer ovo je Krešimirov grad, prije hrvatski grad na Jadranu. Gdje će spomenik biti smješten odluci će svi građani, jer za mene su potpuno ravнопravni i gradani Šibenika i stanovnici svih ostalih mjesto.

SL — Mame li takav Vaš stav i opredjeljenje utjecati na ublažavanje i otklanjanje antagonizma između grada i ostalog dijela komune, a kojega je bilo i ima?

— Apsolutno. Za mene je Šibenik i Laškovic i Mravnica i Vodice i svaki mjesto. Mjesec svih stanovnika komune je u svim djelatnostima kojih se obavljaju u gradu.

SL — Mnogo se i mnogo godina priča o regionalizaciji, o većoj

povezljivosti Šibenika, Ombla i Knina. Utinilo se nije gotovo ništa.

— O tome ne bih govorio sada jer mi često spomenim da je održavajući rukovodstvo. Nadam se da će to biti moguće na svih stazama i prihvatljiv način.

Generalna reparatura svih organa uprave

SL — I za taj razgovor, tako je ostalo problem i pitanje o kojima nismo prozbrijali, o Općinskoj upravi. Bilo je prošlih godina mnogo primjedbi na nezvornost upravljatelja. Kakvi su vaši stavljanici?

— Osnovni će nam zadaci biti generalna - reparatura svih organa uprave. Zbog toga će biti dosta kadrovske promjene. Svi neće moći ostati. Doći će novi ljudi, npr. opštinski, kako bi gradnje mogli zadržavati u svim segmentima. Kako smo slijedili organizirati tako da se potrebe građana zadovolje u jednom danu a osobno će predložiti da se formira čak i terenska ekipa administrativna.

SL — Po kojem će kriteriju biti postavljani novi ljudi?

— Kriteriji su isti kao i u slučaju izbora kandidata za sastav nove vlasti. Dakle, stručnost, poštovanje i valja odgovornost. O tome neće biti diskusije. Mi želimo da na odgovarajuće mjesto dođu ljudi koji će opravdati naše povjerenje. Osohe članovi naše stranke i svi ostali moraju se svim svojim bitcem zalagati za realizaciju programa hrvatske vlade. Tko ne bude radio tako nemir mu mjesto u upravi Šibenske općine.

Razgovarao: Mirko SEKULIĆ

IZMEDU DVA BROJA

skozvani politički pluralizam, ili neči originalni naziv za vigašenje, svojim konačnim probalom u dnevni život politike očito je i neke dileme. Načelo, čovjek bi trebao da je riječ o principijalnim odljevima, no kada se malo principi izgubu, isto je shvjeti da je to samo jedno u nizu tipično negativnih zastavljanja. Ima, npr., zagovornika teže da nudi javni djelatnički zbog prirode svoga posla ne bi smjeli biti stručni opredjeljeni, pa se nešto tako u takvom kontekstu spominju i uređajci sredstava informiranje a povrnuo ga tobožnji princip tijeko da se negira krajem i da bi se odstotak potvrdio tako novinar, generalno, radi objektivnosti javne riječi, trebaju ostati nezvanični, stručni neopredjeljeni.

Ravnopravnost građana

Piše: Davorka BLAŽEVIĆ

ni ima li amisi u ovakvim raspodjelama elementarnih prava i sloboda građana? Čovjek koji je uistinu došao i u ovaj razvojnički razvoj i stavljanje principijeljan, znade da takvo selekciona treštiranje istog prava ne može biti rezumno. Uostalom, novinari i uređajci baš kao i svi ostali građani imaju uslovom zaščiteno pravo na slobodu opredjeljivanja i političkog udrživanja. I to im pravo dolsta nije moguće oduzimati čak ni pod licem jemim izgovorom o potrebi objektivnosti novinštva. Končno, čak i kada bi udovoljili takvom nezvaničnom zahtjevu i formalno ostali izvan stručnih tabora, zar to uistinu znaci da bi novinari i njihovi uređajci bili trajno cijepljani od prilagodnosti? Svekol čovjek koji je sposoban promišljati i život a gabe pa i razumijevati političko obrušenje u kojemu dleluge, bio on

član neke stranke ili ne, imat će i vlastiti stav o događanjima, koji da, kako, teško može biti oslobođen neke makar jedva primjetne osobnosti.

No, situacije i prilike na dosta na ovaj način samo novinštvo, već nade zagrljivanje načinje i cijele organizacije. Primjer je radi spomenuto samo Sindikat koji se u ovim prevrbanjima pokušava instalirati kao nepolitički, pa time i nestrigački organizacija

ja. Interesno udržanje rednika. U tome neki računaju i s političkom isključljivom sindikalnim vodom, a po potrebi bi se princip mogao primjenjivati i generalno na cijelo članstvo, kako bi se moglo dobiti sindikalno članstvo. A takva previla igra cijepaju i sam sindikat, pa se evn, već najavljuje i osnivanje paralelnih alternativnih sindikata koji su, istini za volju ipak samo produkt drugečijeg političkog opredjeljivanja. Prema tomu, umjesto propisivanja što što niže ili smije, a tko što ne može i ne smije, valjalo bi se, ako je to još uopće moguće, jedva primjetne osobnosti.

No, situacije i prilike na dosta na ovaj način samo novinštvo, već nade zagrljivanje načinje i cijele organizacije. Primjer je radi spomenuto samo Sindikat koji se u ovim prevrbanjima pokušava instalirati kao nepolitički, pa time i nestrigački organizacija

Vjetar u krmu šibenskih brodara

Slijedeći korak mogla bi biti manja odnosna nautički centar na Kagnu sa 250 do 300 vozova i svim pratećim sadržajima (najvjerojatnije i s nekolicinom apartmana).

Slaba tromjesečna akumulacija dobrom dijelom prouzročena je upravo gubicima -proizvedenim u -Školjšu- i -Brodogradilištu-. Minimalan gubitak -oko 100 tisuća dinara, što je znatno povoljnije nego prethodne godine ali nije zadovoljavajuće jer je postignuto na račun inače niskih osobnih dohoda, ali i ulaganjima u ove djelatnosti, koja nisu beznačajna. Naime samo je u ovoj godini za gradnju apartmana od 360 ležajeva proširenje kampa (za 250 osoba) izgradnju parking prostora, te uređenja obale i cijelokupnog kompleksa -Školjš- utrošeno oko 12 milijuna DEM. U -Slobodnoj plovidbi- vjeruju da će sredstva uskoro biti -vraćena- jer prvi gosti već pristižu u kamp, a za desetak dana bit će završeno i apartmansko naselje Radovi su povjereni varazdinskom -Kongingu- i osječkoj -Technici-

U belinskem -Brodogradilištu- u toku je rekonstrukcija brodogradilišta i izgradnja manne sa 180 vozova. Brodogradilište će biti u pogonu krajem rujna, do kada će, kako se predviđa, biti ugrađena 260-tonска dizalica. Radovi na moru mogli bi biti okončani početkom kolovoza. Što znači da se prvi efekti ovih ulaganja očekuju tek od slijedeće turističke sezone.

-Brodoservis- u prvom kvartalu nije uknjižio gubitak, ali se u ovu radnu jedinicu do sada nije niti ulagalo. Program razvoja ove djelatnosti ugledati će svjetlo dana u drugoj polovici godine.

Ni tu nije kraj ulaganjima jer u -Slobodnoj plovidbi- od ovog koliko-toliko (premda sezonski orijentiranog) stabilnog tržišta ne namjeravaju odustati

Plovili svjetskim morima znači prilagodavati se čudima njegova tržišta; u prolivnom — »utopliti se« ili »usidriti«. Mudri, ne samo u brodarskoj djelatnosti, braju ovo drugo, pa to sidrenje poprima i formalno značenje — u vidu marina najčešće. U -Slobodnoj plovidbi-, kazu, preorientiranje na ugostiteljstvo i nautički turizam više je osiguranje buduće nego sadašnje poslovnosti...

Čak i -blic- pogled na informaciju o poslovanju organizacija iz oblasti prometa i veza može ukazati na nemilosrđe tržišta kojem su prepustene, posebno zbog njegovog sezonskog karaktera. Gotovo sva poduzeća ostala su bez akumulacije ili s tek simboličnim njenim iznosom, izuzev -Slobodne plovidbe- koja knjiži oko četiri milijuna dinara za proširenje materijalne osnovne rade i rezerve. Međutim i to je, mada nešto bogatija, također simbolična akumulacija. Što je, kako ističe Vitomir Juraga, direktor -Slobodne plovidbe- u pravilu odlika prvog kvartala, inače leškog za brodare (u ovom slučaju nije je on nešto dužoj popravi brodova, te neplaniranim gubicima). Brine međutim što je pravilo -poremećeno- jer potreškoće su prenesene u drugo tromjesečje.

Ove godine događa se nešto neobičajeno, jer tržište, nakon prvog -pada- i u drugom kvartalu, što je do-

brim dijelom odraz političkih prilika u svijetu, koje izravno utječu na međunarodnu trgovinu. Jasno je da su dogadaji u Sovjetskom Savezu i Kini ostavili trag, naglašava Vitomir Juraga, direktor poduzeća Činjenica je i da je povećan broj i tonaga svjetskih brodova, te isporuka novogradnje što također, utječe na -pad- tržišta, mada je on u planovima za ovu godinu dobri dijelom i predviđen. Ovogodišnje poslovanje znači, zahtijeva posebnu opreznost čak i spremnost da se u slučaju poremećene likvidnosti prda jedan ili više brodova ističe V. Juraga.

Flotu šibenske -Slobodne plovidbe- inače, sačinjava 28 brodova. Upravo ovog tjedna od Brodograđevne industrije -Split- preuzet je brod -Promina- drugi iz serije od tri jednakih što se grade za različite inozemne kompanije (-Šibenik- je isporučen u studenome prošle godine, a brod -Žirje- je nedavno porinut i najvjerojatnije će ši-

bensku -plovidbu- biti isporučen tokom listopada ili studenoga ove godine). Riječ je o brodu za prijevoz rasutog tereta nosivosti 48 tisuća tona, duljine 192 širine 32 i visine 16,7 metara, koji je početkom tjedna, pod dugoročnim najmom jedne inozemne kompanije zaplovio put Brazilia.

Za sada je neizvjesno koliko će nje novo putovanje biti uspešno ali je sigurno da za ovakvo poduzeće kakvo je -Slobodna plovidba- tromjesečna akumulacija od oko četiri milijuna dinara, te ukupan prihod od 341 milijun dinara nije apsolutna garancija stabilne budućnosti. Preorientacija na manje razično i fleksibilnije tržište (ili više manjih), to možda, može biti, a upravo to je -strategija- dugoročne politike -Slobodne plovidbe-. Udrživanje sa -Školjšem- iz Jezera, brodogradilištem -Ivo Vodopija Šrećko- iz Betine i šibenskim -Brodoservisom- potvrda je takvih opredjeljenja. Čak i uza sav rizik

BUMERANG

U gotovo simboličnoj tromjesečnoj akumulaciji šibenske privrede od oko 13 milijuna dinara (u odnosu na ukupan gubitak od 86,4 milijuna) „akumulirana“ je, na neki način, i višegodišnja privredna kriza. Poput bumeranga, uza sev teret (lude) neposlovnosti i sve većih opterećenja, sad se vraća čak i onima koji je godinama nisu poznavali — ili priznавali

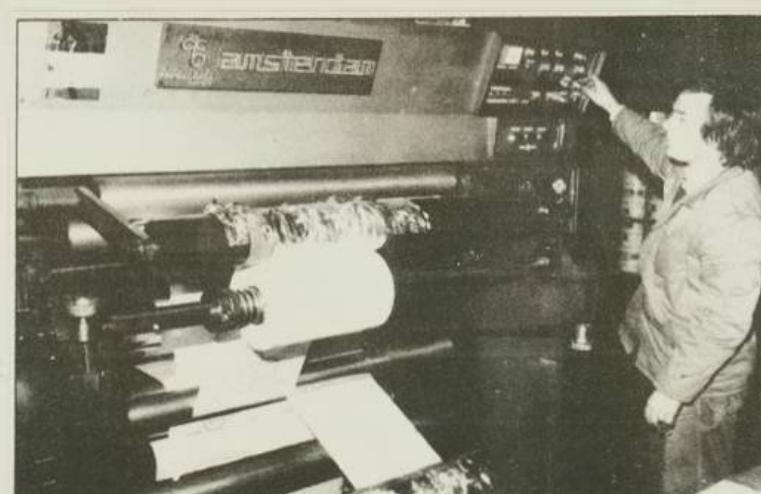
Ovakav privredni krik šibenske privrede (s finansijski iskazanim gubicama) posljednjih nekoliko godina nije zabilježen. Stoga, malo opravданje može biti konstatacija da je dobri dijelom prouzročen sezonskim karakterom privredovanja, mada površna analiza informacija Službe društvenog knjigovodstva upravo na to upućuje. Opci privredni trend, naime, odveć je upozoravajući da bismo se iščekali radovane naglom -procvelim- ugostiteljstvu i turizmu, uz predstojecu sezonu. O drugim privrednim granama da i ne govorimo.

Negativna razlika prihoda i rashoda nije, dakle, slučajnost, a ako je uz ostalo (što navode u Službi društvenog knjigovodstva) posljedica drugačijeg finansijskog obračuna — s pravom pitanje kako je onda, do sada nedjela neposlovnost (uveliko) prikrivena? I uime čega, ako su pravila bumeranga poznata?

Ponadamo li se, ipak procvalu dviju najvećih gubileških grana (ugostiteljstva i turizma) i čak -isključimo- njihove gubice, ostaje dovoljno argumentirati za prilog tvrdnji o krizi (šibenske) privrede. U ovom slučaju bruto-dobit tekuće poslovne godine (prema tromjesečnom obračunu) je 59,7 milijuna

GUBITAŠKI SALDO

Prva tromjesečja ove godine evidentira čak 22 gubitaka sa 3436 zaposlenih. Ukupan je negativan saldo, u oblasti ugostiteljstva i turizma (gdje su najveći gubitelji) 73 milijuna i 155 tisuća dinara. Najveći gubitak istakao je Hotelito-turističko poduzeće -Rivijera- — 30 milijuna i 270 tisuća dinara, ali jedno -HTRO- -Primosten-, -Solaris-, -Vodčenka- i drugi. U stambeno-komunalnoj djelatnosti gubitelji su Poduzeće -Vodovod i kanalizacija- (4 475 000 dinara), -Kamenar- (1 108 000 dinara) i -Zelenilo- (125 tisuća dinara). U oblasti građevinarstva gubitak je Poduzeće za ceste (s negativnim saldom od 1 488 000 dinara), medu pretećim organizacijama to je poduzeće -Kramine- iz Murter-a, a u oblasti trgovine najveći gubitak istakao je -Pirovčanka- iz Pirovca.

dinara, što je opet, manje od iznosa ukupnog tromjesečnog gubitka, koji je usput rečeno istakao kod 22 poduzeća sa 3436 zaposlenih.

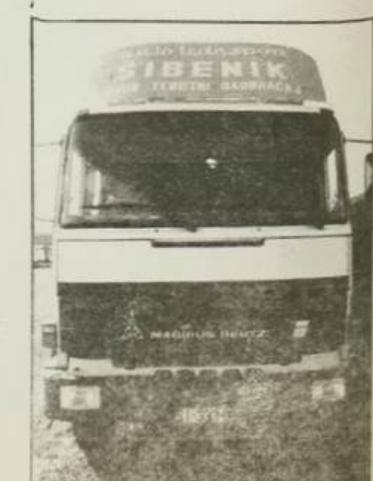
I bez poređenja s protaklom godinom (jer za 1989. tromjesečni obračun nije raden) nije teško zaključiti da se s ovakvom bruto-dobitom ne može biti zadovoljno pogoljivo uzimajući u obzir i neke druge kategorije dohotka. Porezi i dopnosi, recimo, odnijeli su čak 46 289 tisuća dinara, što s obzirom na -mražavu- bruto-dobit jesu prevelika izdvajanja i još jedna potvrda konfliktacije da je neprivedne privrede doista — vuk. A konfliktantnost privrede (po-sabno one jači iz prizvodnih sektorâ) ovdje ima više negativan nego solidan predznak jer -guši- zakone izravno i realnog privredovanja podržavajući administrativno-sluzbenu dokolicu, i, ispodobno neke buduće krize.

Potvrdu toga da knza već postoji nalazimo i u još nekim podacima, po-prednjačnim koji stvaraju jasniju sliku i brišu iluziju recimo, o snazi šibenske industrije. Od ukupno sedam milijuna i 605 tisuća dinara, izdvajanih za proširenje malenjane osnovne rade i rezerve, blizu šest milijuna otpada na Tvornicu elektroda i ferolegura, a znatno iza tog je -Vinopred-Vratar- s čekom milijun dinara akumulacije. Karakteristično je, na primjer, da Tvorica laktih metala -Boris Kidrić- u ove svrhe nije mogla izdvajati niti dinar, također ni šibenska -Štampa-, naravno gubitak -Revijs- (doduše s finansijski -pozitivnim- nulom) i neki drugi. Sličan ne-sklad je i u oblasti prometa i veza, gdje od ukupne akumulacije mogli bismo reći čak 90 posto otpada na -Slobodnu plovidbu-, a preostali dio na još dva kolektiva -Šibenska -Luka- i -Autol-

ransport- nemaju niti dinara akumulacije i tako redom.

Mogli bismo se sada vratići u ovom lektoru i kazati da je višegodišnja kriza (prijetjena možda i u podeželju periodičnim obračunima) konečno izšla na vidjelo. S njom naravno, i svojim posljedicama. Budući da je mnogo manje snažnih nego onih bez akumulacije ili pak s gubitkom, strah izaziva spoznaje da oni što se utapaju često još nekog povuku ne daju i o tome se vrijeme treba razmislit — ne mogući jačeg ili promatrača već razumom onog koji zna da i njegovu budućnost dobri dijelom zavisi od sudbine drugih. Naravno, ne zanemarujući niti ugaljne konotacije koncilijsnosti pod svaku cijenu, i na zanemarujući ne-giornost općinske vlade i njihovih (ne-dudih) socijalnih programa.

Dijana ŠOKO

Predložena varjanja trase Jadranske autoceste od Zadra prema Splitu koja prolazi Nacionalnim parkom -Krka- odmah ispod Skradina znači kraj Nacionalnog parka u sadašnjim okvirima a možda i njegov potpuni kraj — upozoravali su konfici kako su je sami nazvali jadransko eko — javnosti prije više od pola godine, kada su se prva idejna rješenja prometnice još uvek držala iz zatvorenih vrata u strogoj tajnosti. Ta upozorenja ostala su lada gotovo bez efekta, zasjenjena hvalospjevima o budućoj autocesti kao projektu budućnosti koji će dovesti Evropu na naš prostor a nas Europski projektu koji omogućava prvi ekonomski a posebno turistički razvoj i u opravdanosti koje kao i u ponudene varijante nema razloga sumnjati. Tako je sasvim normalno bez ikakvih problema i nedoumica od nekoliko varijanti odabran i dejno rješenje trase koja presjeca Nacionalni park -Krka- po samom središtu, kao najoptimalnije a pravac Zadar — Split je kao najmanje problematičan proglašen i prioritarnim. No, nedavno su kritike eko — bokovnika ipak aktualizirane. Zapljusnula su nas dva vala upozorenja koja bi trebala omesti dosadašnju lakoću prihvatanja idejnih rješenja Jadranske autoceste na našem području ali i u cijelini.

Najprije je na nedavno održanom okruglom stolu o gospodarenju ušćem rijeke Krke dr. Marinko Branica, stručni savjetnik u Institutu -Ruder Bošković- jasno i glasno upozorio -Presjecevanje Nacionalnog parka -Krka- autoseom znači kraj za taj Nacionalni park i zbog toga Uprava mora prilicima javnosti ili na bilo koji drugi način uljetati na one koji odluke donose da se ta ideja odabiće. Neposredno nakon loga a možda i pod utjecajem tih mjeđi oglasio se Savjet Nacionalnog parka -Krka-. Upulili su dopis Republičkom komitetu za građevinarstvo i komunalne poslove Republike zajednici za ceste Dioničarskom društvenu -Jadranska autocesta-. Izvršnom vijeću Općine Šibenik i općinskom SIZ-u za ceste u kojem među ostalim stoji -S aspekta zaštite prirode a posebno akvatona Prokljana za Park je povoljnije da trasa autoceste prođe preko kanala Sv. Josipa (između Rasline i Zalona) što bi bila i dobra granica Parka. Trasa preko tjesnaca ispod Skradina (koja je za sada prnhvačena) prolazi Parkom i dovodi u pitanje svrhu postojanja Parka nizvodno od te granice a to je najmanje polovina parka-. Ali taj dopis ima i svoju drugu stranu jer se samo u citiranom dijelu izražava neprihvatanje ponudene varijante a već malo daleje, kao da prisluju na kompromis, samo upozoravaju da ukoliko predložena varjanja ostane, autocesta mora biti postavljena na stupovima odnosno odvojena od okoliša da mora biti osigurana od buke te da se sve oborinske vode moraju sakupljati sa cijele trase pročišćavati i odvoditi izvan Prokljana i Parka. Taj dopis ipak otvara neke dileme i pitanja unatoč -mlakom- tonu i nedovoljnoj odlučnosti.

Navodi na razmišljanje o tomu što će prolazak Jadranske autoceste značiti za Nacionalni park -Krka- i da li je prnhvačeno idejno rješenje osim ekonomski i prometno i ekološki optimalno i racionalno pa tako i odštivo. Nije li potrebno još jednom u svemu promisliti -staviti na vagu- činjenice -za- takvu varjanju ali i moguće posljedice pa i bez obzira na to što je la trasa kroz Nacionalni park predviđena nekim planskim dokumentima zapitali se ne činimo li (odnosno oni koji odluke donose) poznatu grešku da u ime nekog razvoja i bolje budućnosti žrtvujemo jedini resurs koji nam je koliko toliko preostao — prirodu.

Prnhvačanje nužnosti?

Prolazak Jadranske autoceste Nacionalnim parkom -Krka- preko tjesnaca ispod Skradina, važno je istaknuti, nije inauguirano tek idejnim rješenjem trase te autoceste. To je predviđeno i Prostornim planom Hrvatske i još uvek nedovršenim Prostornim planom Šibenske općine što je onda preneseno i u Prostorni plan NP -Krka-. Međutim, u javnim raspravama i prihvatanjima tih dokumenata to se nikada nije apostoliralo kao -problematično rješenje- pa je i prihvatanje bez ikakvih promjedbi. Eko-javnost se očito tada tek radala ili možda još nije niti izvirila!

Bilo je vrlo teško doći do skice idejnog rješenja ove trase od Zadra do Splita — objašnjava nam Vinko Malošin direktor NP -Krka- inače član Radne grupe za praćenje gradnje Jadranske autoceste u našoj općini. Kada sam ga nedavno dobio upoznao sam s njim članove Savjeta i onda smo donijeli te zaključke koje smo uputili na mnogobrojne adrese u republici i općini. Ne vjerujemo baš da će se prihvati ona varjanja koju mi predlažemo, prelazak preko kanala Sv. Josipa. To ne odgovara Šibeniku jer bi autocesta prolazila blizu grada.

Zato smo, ako vac autocesta mora presjeci Park predložili određene uvjete. Upozorili smo i da u slučaju da ostane ova varjanja, treba na-

pravili neke korekcije jer se trasa previše približava Guduci i mogla bi taj prirodni rezervat ugroziti. Mislim da će se taj naš prijedlog da cesta ide sjevernije prema Bičinama i prihvati. Nama bi istina bila najpovoljnija varjanja da cesta ide preko Knina ili lo šibenskoj općini ni u kom slučaju ne odgovara jer bi ostala izolirana Činjenica je međutim, čega smo mi u Parku svjesni, da ćemo u slučaju prelaska autoceste preko same sredine Parka njegov donji dio sigurno izgubiti, odnosno, to više neće moći biti Nacionalni park.

Na pitanja zašto nisu reagirali prije kod donošenja Prostornog plana republike i pak Prostornog plana samog Nacionalnog parka, Matošin počeo sluježe ramenima naglašavajući: -Imali smo tada mnogo drugih problema a i nismo vjerovali da naši prijedlozi i mišljenja mogu biti šta promjenili. Prostorni plan Hrvatske inače donesen je na brzinu i nije čak ni bilo vremena za reagiranje.

Ovakav stav o malim šansama za promjenu uljedene trase ne čudi jer izgleda da su sve te dileme i problemi za općinsku Radnu grupu za rješenje gradnje autoceste otklonjeni.

U pogledu ovog dopisa Savjeta Nacionalnog parka -Krka- — ističe Gojislav Krušić predsjednik te radne grupe — za nas nema nikakvih nepoznаницa niti dilema. Naime već prikolicem izrade Prostornog plana NP -Krka- trasa autoceste je preuzeta iz Prostornog plana Hrvatske uz sa-

njanja o tome što la cesta za Park donosi. Analize pokazale su da je to ipak najoptimalnije rješenje pa su se povodom toga u Saboru i mještajne granice Nacionalnog parka te su one jednim dijelom doveđene do ruba buduće autoceste. Videno je računa o tome da cesta najkratice i najbezbojnije proljeće nacionalni park. Mi smo svjesni svega što prolazak autoputa Parkom donosi. Praktička rješenja moraju biti u funkciji njegova maksimalne zaštite.

Tehnika iznad ekologije!

Koje su to moguće posljedice razdiranja NP -Krka- autocestom koja je moramo imati na umu — gigantske — a ne cesta na koju smo mi do sada navikli? Te posljedice kaže Krušić radna grupa nije sagledavala jer su pošli od loga da je sve prethodnim dokumentima rješeno. Za to su napravljene stručne analize u valjanci kojih oni niti žele niti imaju razloga sumnjati. Za javne rasprave prema rječima Krušića a polkrepljuje to dokumentima, niko nije uputio primjedbe na prolazak autoceste Nacionalnim parkom -Krka- pa niti sama Uprava. Što po njegovu mišljenju ne znači da se tom problemu nije prišlo s dužnom pažnjom. Zbog svega toga radna grupa je sugerirala Izvršnom vijeću i Općinskoj skupštini da je varijanta po kojoj bi autocesta išla od Bičina prema Skradinu prolazila kanalom ispod Skradina

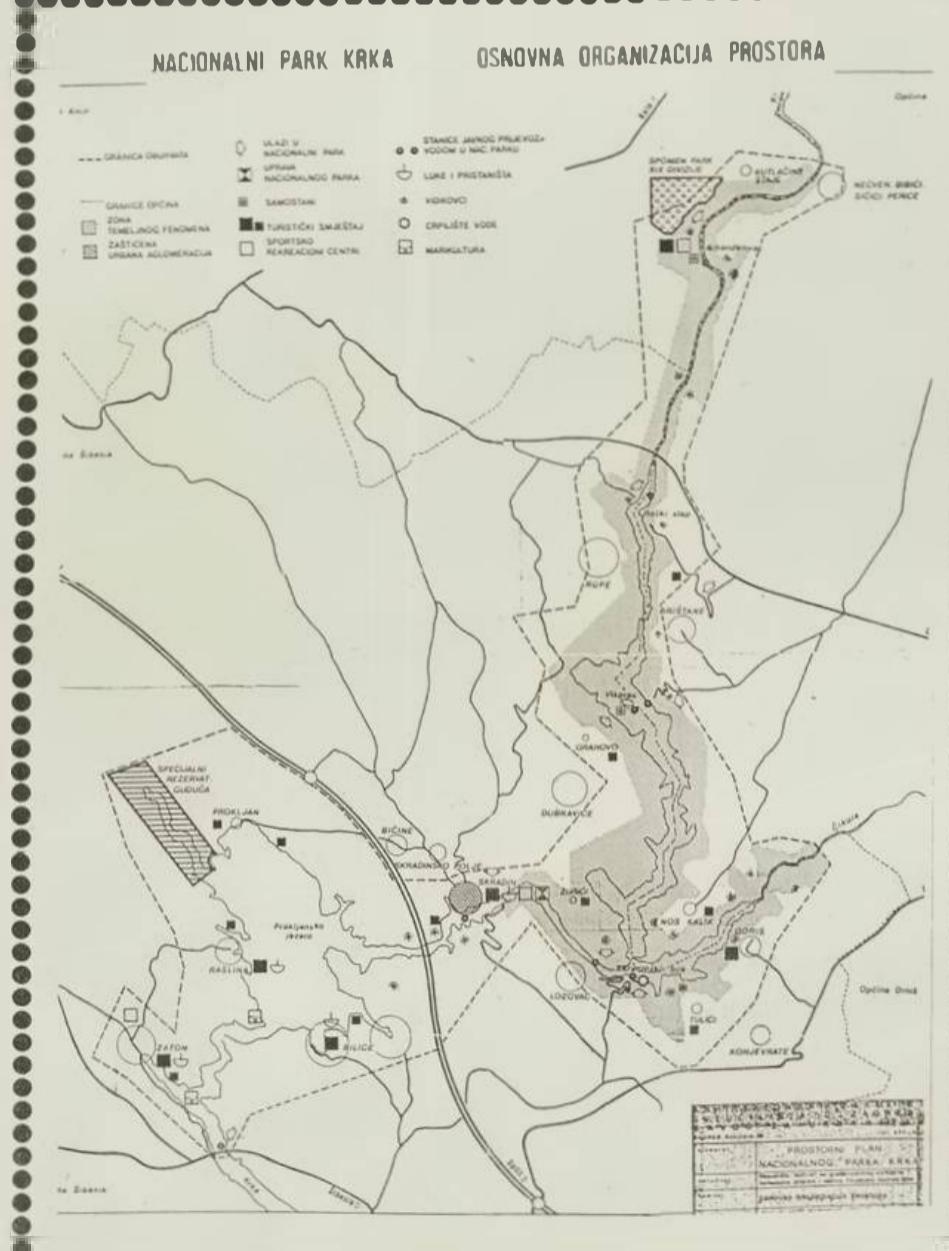
i završavala iza Trita najprihvativija i najpovoljnija. Mislim, naglašava Krušić da to na kraju dozvolazi i iz dopisa Savjeta NP -Krka- a svi oni uvjeti koje oni predlažu se naravno podrazumijevaju, ali to je stvar samo tehničkih rješenja.

Najbolje bi naravno bilo da autocesta ne prolazi Parkom — dodaje Krušić — ali postoje je to neophodno i najoptimalnije rješenje moramo rešekluti stanje u prostoru i truditi se da šteinu posljedica bude što manje. Istina, neki tvrde da će autocesta u toj varijanti ipak biti i donja granica Parka. Taj problem što će ubuduće biti u Parku a što ne, treba ostaviti ipak za kasnije. Ali i već sada je u tom prostoru utvrđena razlika u njegovoj kvaliteti i zaštiti pa imamo temeljni fenomen i zonu usmjerene zaštite odnosno zonu posebne namjene. Prolazak autoceste parkom predviđen je Prostornim planom NP -Krka- i to je ono najvažnije. To je Zakon i moramo ga poštivati. U tom planu stoji i da ako se analizom trase Jadranske autoceste utvrdi da postoji neka bolja varijanta za cestu onda se ona mora raditi izvan granica Parka. To dakle znači samo to da je za Park ovo što je sada predloženo ipak najpovoljnije!

Može li se ipak najoptimalnijim i najpovoljnijim proglašiti rješenja po kojem autocesta a znamo što ona znači, presjeca jeran prirodni rezervat koji ima status Nacionalnog parka pa time mora udovoljavati određenim kriterijima. Nije li prva

GRADNJA JADRANSKE AUTO-CESTE I NP "KRKA"

Novi udarac Krki?

i najvažnija posljedica nakon koje svaka diskusija prestaje da će se Nacionalni park, kao nožem, po samoj sredini njegova osjećiva i vec umnogome ugrožena ikva presjeci nećim što se zove autocesta i što sa sobom nosi njemu strani režim ponašanja. Ne znači li to da se -politika- i onaj dio -strukture- koji ovu varjanju hez dileme prihvata ipak pominiš s tim da će nakon gradnje te dionice Jadranske autoceste Park ostati bez donjeg dijela svog organizma a gornji ionako nikad nije niti imao. Osim vizualnih posljedica, na prostoru Nacionalnog parka -Krka- prolaskom autoceste promijenit će se i ponašanje podzemnih voda a poremetit će se život u Prokljanu. Zar to nije dovoljno i smijemo li to uraditi Nacionalnom parku? Neki stručnjaci primjence oni iz Hrvatskog ekološkog društva Zagrebačkog Instituta za tunzam i Instituta za povijest umjelosti koji su inače ostali izvan procesa stvaranja projekta autoceste svjesni su le činjenice i smatraju da se lakva trasa autoceste ni u kom slučaju ne može prihvati kao što u ostalom dovode u pitanje optimnost i povoljnost cijelog projekta. Srećom u republičkim institucijama koje vode projekti Jadranske autoceste ističu da je sve što je do sada ponudeno ipak samo idejno rješenje koje tek treba doći na uvid stručnoj javnosti. Koliko će to imati efekta i koliki će biti njen utjecaj vidjet će mo!

Mi smo u Šibeniku izgleda ipak već odlučili, kažu, shodno dokumentima koji su vec prije doneseni. No izgleda da je i ovaj put presudio prvenstveno tehnički način razmišljanja dok je ekološki racionalitet stavljen ponovo u drugi plan. U osnovi svega stoji činjenica da smo se mogli odlučiti između dviju mogućnosti, shodno onomu što želimo — jedinstven neokrnjen i zaštićen Nacionalni park -Krka- pa tek onda određeni prometni položaj u odnosu na buduću autocestu ili pak obrnuto, najprije taj položaj pa tek onda Nacionalni park i unatoč tom Nacionalnom parku. U prvom slučaju najoptimalnije rješenje, kao i uopće najoptimalnije za Jadransku autocestu u cijelini, bio bi, kako nam se čini, njen prelazak preko Knina, odnosno izvan granica Nacionalnog parka. No budući da smo mi prometni status općine i grada prepostavili Nacionalnom parku onda je ovo što je sada ponudeno najoptimalnije. Bilo bi zaista čudno i iznenadujuće, shodno onomu kako su na općinskoj i republičkoj razini do sada tretrili taj Nacionalni park, da je bilo druga-

FESTIVAL U SRCU

Dva su tjedna ostala da početka tridesetog festivalskog ljeta kada će slike s Ljetne pozornice na Šibenskom Trgu Republike, zahvaljujući televizijskim kamarama, stići do velikih i malih širok svijeta. Jugoslavenski festival djeteta okuplji će, ove godine jubilarno, glumce i plesače, glazbenike i pjevnicke likove iz svih i sa svih. sve u velikom, nezaboravnom petnaestodnevnom druženju. A poslije ćemo pratići i analizirati, pronalaziti mane i vrline, ali ćemo Festival, htijeli li priznati ili ne, zakopati negdje, u djeliču srca. I iskopali ga u nekoj maglovitoj mrišnoj noći, ujrojeno daleko od mora, s topinom koja će nas sjećati na tople festivalske noći.

Pripremila: Živana PODRUG

VIDOSAV BAGUR, pedagog,
Metković

FESTIVAL PRIJE FESTIVALA

Posljednje In godine selektor sam glazbenog programa, prično je to loša selekcija, je nemoguće biti meritoran za sva područja e vrste i podvrste u ovoj oblasti. Pogledao sam da to vreme oko 50 prijavljenih, a vjerojatno takoliko i neprijavljenih programa. Cijelu godstviju sam obišao i gdje god bio pozvan ili pozvan, svugdje su mi znali za Festival djeteta, su iskaživali veliku želju da sudjeluju u njegovom programu. Možda Šibenčani nisu svjesni, ko je Festival učinio da se zna za njihov grad, ali i Jugoslaviju. Bio sam i vani, u inozemstvu, i tamo znao za Šibenik i Festival.

Selekcija je inače, uz ostalo, i stvar sreća. Važno je da dođe do projekata vrijednih pažljivo sudjelovanja u festivalskom programu. Dođi se da neki vrijedni projekti ostanu po strani, budu prekrasno otkriveni. Zato su umjetniku nužne nadne intervencije i izmjene. Sve u svemu je lijepo radili za Festival, zahvaljujući njegova velikom ugledu, posvuda sam bio lijepo priman. Uvijek ču se loga sjećati kao nečeg što mi bilo posebno važno u životu.

Inače, mnogi zapravo ne znaju da se cijeli je festival događa i prije početka službenog programa. Čak i kod najvećih kuća i u sasvim profesionalnim ansamblima uoči Festivala se osjeća nesto, nervosa, osjeća se prava stvaralačka motosa. To treba doživjeti, ali to je ono što je ugodno, iz godine u godinu ostaje nezbilježeno.

MATE DELJA, filmski redatelj, Zagreb

FESTIVAL NIJE PROMAŠAJ

Trideset godina održavanja i izdržavanja ovako glomaznog festivala, potpisanih u kontinuitetu, velik je zalogaj za milion šibenska usta, a treba s dužnim poštovanjem odati priznanje svima onima koji nisu dopustili da se zlatna nit prikazivanja dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva za djece prebita. Pored mnogih prigovora dijela građanstva, testo punih zavisti i zlobe, du je festival zapravo rasipanje sredstava, nametno na reprezentaciju, ipak je u oroleklih

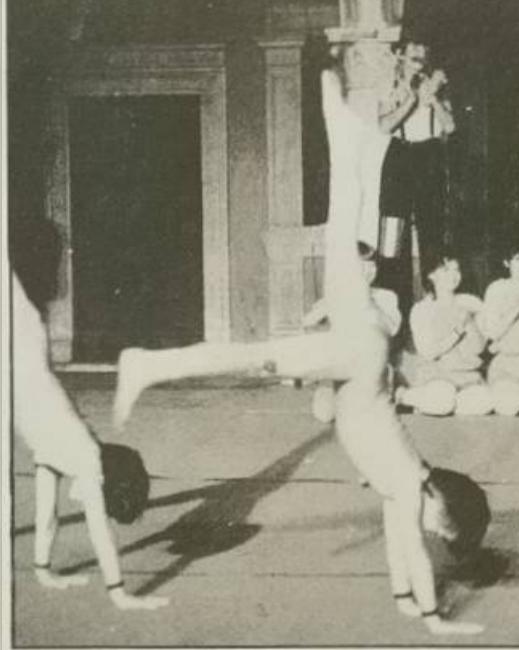
JAKŠA FIAMENGO, pjesnik
i novinar, Split

LUTKE SU DIVAN SVIJET

Meni je drag taj Festival jer je Festival za djece, i prateći ga, imam osjećaj da nikad neću ostati. Što me zapravo manje smije od činjenice da ču prestati biti veliko dijete. Ja sam samo nazgled stariji od Jugoslavenskog festivala djeteta, a u stvari egem dosta mladi od njega jer ga susjedno pratim tek desetak godina. A bogme, prati i on manje. I nekako mi se čini da ima dana kad jedan bez drugog na možemo. Pa se i ne zna koji put iko je Festival a iko jedan od njegovih posjetilaca. Ne znam dokle će to tako biti, ali čini mi se da ču dokle god budem shvaćao ili barem mislio da shvaćam. Što mi poručuju sve te drage lutke, svi klaunovi, pioneri, vagabundi i cijela ta festivalna svitica, živjeti skupa s ovim Festivalom. Pa i onda kad ne budem u Šibeniku jer puno je važnije nositi taj Festival u sebi. A ja se sigurno još dugo neću znati od toga oduvuknuti i umoriti.

Što smatram još važnijim. Budućnosti načine i čovjeka je u djeti, ali samo u dobro odgojenoj i obrazovanoj djeti. Orign u institucijama dosla je uniformiran i pragmatičan. Samo izvan škole može postojati onaj činilac koji najviše individualizira, koji prisiljava odgajanika da ima svoj lični odnos prema sebi, prema svijetu, prema drugim ljudima po čemu se uostalom od drugih ljudi razlikuje. Službene su institucije u tom pogledu uvijek traže promjene ge događaju izvan škole, promjene u umjetnosti, recimo, i tu se onda reagira na promjenjeni senzibilitet djece.

Jugoslavenski festival djeteta je jedan od najvažnijih lakovih činilaca, jedno od mjesača gdje se selektiraju dobre stvari, polje kvaliteta u dramskoj i ostalim umjetnostima, gdje dolazi do sukoba starog i novog, do pročišćavanja, gdje se profiliraju nova konceptacija. Mislim da je upravo po tome Festival veliki i potreban za prikazivanje onog što je najbolje u umjetnosti za djece, za stručne, studijske razgovore. To je zapravo, jedna slatina, suglasna tribina u Jugoslaviji gdje umjetnici i znanstvenici iznose rezultate svojih istraživanja i observacija. Zbornici koji se izdaju s ovih razgovora jedina su trajna stručna literatura koja javnosti kontinuirano nudi sve ono što jugoslavenska znanost zna o tajnama na relaciji dijete — umjetnosti.

Čija je savjest nečista

Piše: Slobodan GRUBAC

Početak je lipnja. Blaga je tih noc za blag i tih. Ocvale su već prve crvene, bijele i žute ruže. Mjesecina je prigušena nego sazrelog i čistog mjeseca Pjevaju, bigljuj sloviju, bulbuli kako bi rekao Hasanaga u najlepšoj reči narodnoj baladi. tragediji sliđe (žene) i vodoglavosti (muža). Ile ponosu žene. Tko ih mrzi još u ovoj noći? Čija je savjest nečista? Tko zagovara mržnju? Gledao sam izvora na livađama. Ispod brežuljaka kopao sam mlađe vrela na livađama. Nigdje ne vidješ da u majke zemlje izvire nečista voda. Mušili su je nemam ili moji vršnjaci iz Šale. Svi izvoru svijetla noćas su čist. Voda je bistra, vila je obilaze vjeruju narod. Ujutro je možemo zamutiti mi ili susjedi. Tko to muti naša vrela, izvora naše, naša ušće naše živote i smrти. Kojom su se vodom napojili mržnile? Gdje je izvor njihove vode? Tko ih je tako mržnjom kažnio?

Povodom Dana Škole Žezdeselak učenika i sedam nastavnika OS -Svetišlav Golubović-Mitraljela- iz Batainice dva dana su gosti učenika i nastavnika OS -Božidar Adžija- Zajednički državljani zbor male gošće. Na pulovanju je otrovalaža Rastanci su uviđak teški. Djeca plaču na željezničkoj stanici. Plaću mali Batajnici. Omišani Razmahana ruke malih Dornišana ostaju na peronu, a ruke malih Batajnica zalaže u kvadrati. Brzi ih vlast odnosi u noć. Male rasplakane oči biste, ispiru cijeli horizont nečijih predražuda. Samo da im dušu, oči i vidokrug ne zamuti.

Uglavnom dan protjeću u prepričavanju bio se događa. Pojedinci izigravaju proroka pa govore o svojim željama, snovima, predviđanjima. Nema još vratine lieta za ružne snove. Svi naga-

daju o prvoj sjednici Općinske skupštine. Ponavljaju se uvijek iste stvari, a mislili smo da neće. Opet za predsjednika Skupštine općine i predsjednika Izvršnog vijeća smo jedan kandidat. Pobjedila je HDZ ali zar nije mogla donuditi više kandidata. Komunisti su tako radili godinama, ipak su u zadnjim godinama nudili više kandidata. Osim im i zaslužuju veću ponudu u izbornima. Treba se učiti na ludim greškama, ali i na pravim pogocima. Svi mi pričamo o demokraciji dok se ne dočepamo vlasti, ili se zasista još uviđak učimo demokracije. Tako bi bilo lijepo doživjeti nešto novo!

Volovi, janjci i ostalo peku se ne gve strana Ljubijska -Emona- i njeni pekari su zaredili dok su mnogobrojni osigdili. Pecko se u Pakovu Selu Mirlović Polju i Kričkama. Veoma se lako sakupi novac. Uglavnom potrošeno je zaista dosta novca za svečanosti HDZ-a i izbornih pobjeda. Možda su se novci mogli razumijevi potrošiti, ali kad se slavi, nak se slavi. Komunisti su imali janjeće brigade a ovi novi će ako ne stave imati volovske. Uglavnom pačenje je uviđak u pitaju, pria za pojedince a sada za mase ili dučanstvo.

Radnica u -Kraljevu- su štrajkale. Plaća im je 1690 dinara. Istražu da im se smiju kad diju plaću na šalteru. Prosvjetnim radnicima se smiju cijelog života. Sada očekuju kako će krenuti u lekstilnoj industriji. SKH SDP nastoji se srediti po tentacionom principu te vidjeti koliko je komunista još ostalo, pa valja i članarinu zbrojiti.

Propast društvene svojine

Piše: Petar GARDIJAN

Tko hoće biti bogat, kaže francuska poslovica, treba da nauči ne samo kako se zaraduje već i kako se štedi.

-Sefovi na dvije stolice- naslov je članka u »Slobodnoj Dalmaciji« od prošlog tjedna u kojem direktor -Šibenke- govori o svojim suradnicima, koji su njega i poslovni moral iznevjerili, uz redovan posao podizali privatnu svojinu. Nevjerojatno je da za privatni biznis svojih suradnika direktor saznaće poslijednji. Tko treba spriječiti istovremeno -sjedenje- na dvije konkurenčne -stolice-? Propisi ili odgovorni čovjek? Čudno je da se samo od zakonodavca traži čuvanje našeg dvorišta, odnosno rješavanje pitanja vlastitih suradnika koji privatni biznis -tjerajući- kroz direktnu konkurenčiju s vlastitim firmama.

Primjer iz -Šibenke- samo je jedan među bezbrojnim na koji je javnosti skrenuta pažnja o ugroženosti društvena svojina. Sve više je stručnjaka koji u ovakvoj konkurenčiji ne daju nikakvu šangu društvenoj svojini. Ona će kažu jednostavno nestati.

Pitanje koje se ovdje postavlja je zašto je društveno vlasništvo nesposobno za tržišnu utakmicu s privatnim akcionarskim i mještovitim vlasništvom.

Društvena svojina kao -svatija i ničija- u bili se zasniva na nevlasničkom principu što znači da nije potpuno definiran vlasnik. Tko konkretno obavlja vlasničku funkciju društvenog poduzeća odnosno čija je konkretna briga za efikasnost poslovanja poduzeća, za kontrolu rada poduzeća za izbor sposobnih kadrova koji će voditi poduzeće? Zato što se vlasnička funkcija u društvenom poduzeću ne obavlja tako ozbiljno i tako efikasno pa zato nije nikakva čuda što društ-

vena svojina postaje manje efikasna. Logično je što manje efikasnii u konkurenciji gube. Gubitnicima je uviđek loša perspektiva. Ako se svemu ovome dodaju primjeri s početka ovog teksta, onda se društvena svojina u cilju većeg općeg interesa mora što prije transformirati i promjenjena društvena svojina da bi opstala kao i privatna, akcionarska i mještovita, mora biti jednak po-slovno efikasna i jednak bržno čuvana. Kako će se konkretno obaviti pretvaranje društvene svojine u nove oblike ostaje da sačekamo zakonodavnu rječ. Međutim znači li to da društvenu svojинu u ovom trenutku treba prepustiti započeloj eroziji uz napredovaloj privatizaciji? Tko to danas konkretno u poduzecima treba zaustaviti spriječiti? Zakonski direktori ili samoupravljači? Čije je to pravo i obaveza bilo zakonski, bilo moralno?

Započeli demokratski procesi u neštem višestranjaku sistemu iznijeli su na vidjelo danas mnoštvo starih problema i tabu teme. Razvijeni Zapad je pokazao kolim je sve opasnostima izloženo društvo koje primjenjuje tržišnu utakmicu i političku demokraciju. Od korupcije kao velikog društvenog zlana bile poštene ni najdemokratske zemlje. Jaka opozicija i kritika rukovodstva sprečavali su razmah korupcije s jedne strane i razvoj privrede s druge. Odabirući tržišnu ekonomiju i političku demokraciju i nama sigurno predstoji trnoviti put. Koliko ćemo ga znalački voditi u svakoj sredini zansit će i perspektiva te sredine.

Kako ćemo na kraju mi u ovoj sredini bez rasprodaje i plačke, prenosići dnuštevno u novo pravo vlasništvo - vlasništvo s brižnim čuvanjem?

KULTURNE BILJEŠKE IZ PROŠLOSTI ŠIBENIKA

Za obeščašćenje

• izgon

Priprema: Danilo TRIVA

III. 1. NAREDBE GRAD KNEZU KAPETANU. Mletačka vlast daje 3 XI 1530 naredbe grad knezu Bernardu Balbiu. Hvali njegovu službu. Daje mu ovlaštenje za nekoje kazne. Mora dobro čuvati municipij i hranu. Ne smije primati darova osim svježih plodova (smokve, grožđa i dr voća). Ne smije ići na lude ruke niti ih drugom prirediti, osim što može poti na pi. Ne smije trgovati niti posjedna kupovati, kao ni hranu, osim za svoju kuću. Ne smije nikome davati općinsko. Njegovi službenici ne smiju držati konkubine iz Dalmacije i Ugarske. Reklon dalmatin gradova ne mogu uopće nositi hlamide (želobna odjeća) nego radi smrti svog idžeg rodaka, i to za 8 dana. Knez se ne smije baviti promjenom novca. Ako po svojoj volji onda iz mjeseca ne dobije platu. Niti uči rodbina kneza ne smije trgovati a tako niti njegovi činovnici. S Turcima treba živjeti u miru ali i oprezno.

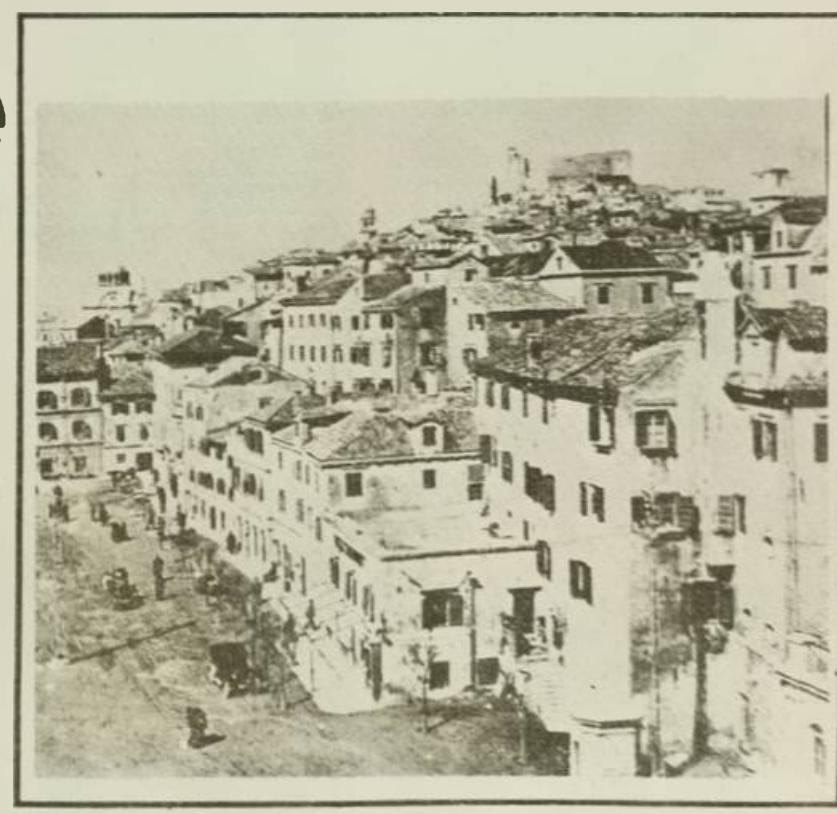
Jos mu naredjuje vlasta. Ako se iko bude krivo kleti, neka mu se otkine jezik pa da tako više ne pravogovi. Bude li tko kriviono novce, imaj mu se određeni ruka i oterati iz kolara i države. Židov ne može kupovati posjede. Onaj koji odvraća da se plati porez, kažnjava se sa 200 dukata globe i na godinu dana tamnice.

2. SULOŽNIK I KLEVETNIK. U aprili 1610. don Tomu Šurčeviću, kanoniku župniku sv. Grigorija opomena prijavio Martin Šurčić da ne drži suočnično nego da se s njom vježta Martin mu odgovori. Kad drugi suočnici drže suočnicu, mogu i ja. Time se s pravom može kler našan uvrnjedjenim Manina su tužili biskupu i grad knezu

već o Božiću smetali kad je nocu oko 10 sati bio s kitaram, pa su mu je razbili i još ga hlijeli ruči, ali je pobegao i sakrio se u dučanu Josipa Moduna. Drugi ga pui napadoše o kmevalu, kada je nocu oko 4 sata prolazio s kitaram, koju su mu razbili. Još ga tom prigodom okrivile na desnoj ruci i hijedoše ga baciti u more. Treći su ga pui napali oko 6 sata u noći o Uskrsu i sanjkom ga ranili. Uroda se (sam kaže) branio kitaram, jer su mu sablji razbijali u dva komada. Ranjen zaklonio se u reku kuću da spasu život. Hlio ga je branili prijatelji Šimun Lalešić, ali je i njega ranio u ruku Borovac.

Uroda ističe da su napadeći smetali njegovoj skoli od Boga danoj da prava (impedita alla liberta concessa da Dio). On je navrno zahvaljuo svrbojici na kitari po Docu, obalom i sve do Drage, gdje su lade iz Rijeka, ili pak kraj kuće svoga prijatelja, pa time nije nikomu čimto zla.

5. POSJETIOCI KAVANA. U G 1754. U Sarajevu je postojala kavana g 1570, u Beogradu 1660 u Beču 1683 u Berlinu 1721. Šibenska kavana postoji bar g 1754. E znam, da ju je 1764 držao pop Petar Vidic na velikoj ploči, gdje su i danas dvije arkade. Mislim da je slijekost imali dnevnik kavane iz dalsine prošlosti. Takav se jedan satu-

je dolazila elita Šibenika a o gospodarima i težacima nema govora. Posjetioči su: Šibenski kapetan Lovro Dobrovic pop Dominik Mistura, Petar Banovac, Koko Dalben, Danijel Dalmato, Beneto Perora, Ante Galbani, Menego Giuliano, Franjo Protli, Ang Mori, Frane knez Vrgade, Špandic, Rugier (Grt), pop Vidovac, Ante Beneto Berisi, Marko Filiberti, bježnik Benigni, Dr. Marcattli, Benelli, Caridei, Ante Folani, Dr. Striob, Koko Kosirid, Pellegrini, Draganić knez, Matija222, Arcangeli, Imenti, Semonić kadel, Nercu, Bonaceti, Jer, Zambelli, Šimun Coto, farmacist, Zanotto Barilo Begna knez, i Vidović knez.

U kavani se trošila kava, mlijeko, razolj, misirali muškat razolj, Diana decebbara, Bengola, cocco, carata, cincas, bascotilli, knafli i dr. Naivša su budi uuhvaceni - zdravstveni pacem -

IZLOZI NAŠI (NE)SVAKIDAŠNJI

Predstavlja vlasni sliglo i kalendarski vremena svim drugim obilježjima ujedno je već došlo. Aktualne su sanjale majice kraljih rukava kupuju se joštine ospadaju prvi puti su već - probili ed preprestavlja me u novim kupačim kostimima i gađi zama lako svu manju i više. Isto da igleda odjeća i obuce dočekaju spremno. Čini nam se da zapravo više nije toliko važno zadovoljiti uverežene utiske. Kako se odjeljuli sve više postaje individualno planje stvar poje dinca njegove moštve i platežnih mogućnosti.

Koji su to restriktivni pristupi?

U tom kontekstu pitanje da li odjeća čini čovjeka nije više aktualno i malo gde cete naći na raspravu u tome. Druže u zgradu općine ne mogete ući u kratkim hlaćama i štakama (tu se žene u povlaštenjem položaju), a tu je i u Šibeniku. Možda se neće dobiti u izlogu ni najmanje niti namjeravati u vezi crkvi i oprimu. Samo nećete imati da su to prostori gdje se ne može ući bio tako. Što je u izlogu i određeno, kada je matica koja prema određenim stilovima predstavljanja ima restriktivni pristup? Ne u teritoriju drugog mjeseca, nego u mjesecu

Odjeća ne čini čovjeka, ali...

Izbjeđavajući ulaziti u pomalo bio zlostvu raspravu o određenju izloga a svi znamo da se to pitanje provodi od Grka na ovom. Želimo naći drugu temu izloga dučana. Zašto se pitanje da li odjeća čini čovjeka može prenacijeli u pitanje da li izlog odnosno njegovo uređenje čini dučan i ukoliko se tako loga složimo u koliko mjeri je ta tvrdnja točna. I ovdje će se javiti slučaj da će se misljenja razlikovati. Nekom će neki izlog biti sjajan dok će drugom biti preštećan. I nećemo bili loše uređeni tako redom. Zbog loga treba poštati preciznije odrediti funkciju izloga pa se onda spustiti na razinu konkretnih izloga a nas zanimaju Šibenski izlogi.

Koje su funkcije izloga?

Mislim da nedemo mnogo pogodno da kažemo da su dvije funkcije osnovne. S jedne strane izlog pokazuje se u dučanu može kupiti a s druge strane treba privući poslovni prolazniku da pogleda izlog pa da onda uđe u dučan i nešto kupi. Pojednostavljeno, izlog istovremeno nudi informaciju i estetski moment. Što predstavlja jednu cjelinu jer se informacija

Nemaštvovito postavljeni „eksponati“

Pojednostavljeni rečeno, izlog istovremeno nudi informaciju i „estetski moment“, što predstavlja jednu cjelinu, jer se informacija uvijek mora prezentirati na neki način. Međutim, u vrijeme tržišne utakmice koja tek treba doći do izražaja i izlogu će se trebati posvetiti više pozornosti

Uvijek mora prezentirati na neki način. Naravno ovaj pristup izlogu je idealniji budući da smo već stvorili sliku što u kojem dučanu možemo kupiti. Međutim u vrijeme tržišne utakmice koja tek treba doći do izražaja i izlogu će se trebati posvetiti više pažnje. Upravo

zbog loga smo malo pažnje posvetili izložima Šibenskih dučana.

Zapostavljena estetika

Na željeti ulaziti u komentar svakog izloga pojedinačno u prvi plan izbjegli

njenica da Šibenski izlog prvenstveno nude informaciju, te da je estetski moment u drugom planu (čest izuzetak). Dakle u izlogu čete u najboljem slučaju naći osnovne proizvode koje možete naći u dučanu, uz cijenu ih proizvoda. Trgovine osnovnim svakodnevnim namirnicama gotova da i nemaju izlog. Kod konfekcije još uvek u izlogu dominiraju već prastara lutke koje su uz to i narijetko čeleva. Cipele su u izložima solidno složene i odaju dojam reda, ali i tu postoji raspon od dučana do dučana. Inače su eksponati u izložima pogolično nemaštvovito postavljani a većina izloga se mijenja sezonski po čemu princip uređenja ostaje isti. Umjesto majice kraljih rukava ljeti, vidjet ćemo zimsku košulju i pulover zimi. Gotovo da i nema dučana gdje je u izlogu napravljen ot-

klon od uobičajenog, gdje je moment - naglašen. Izgleda da može sresti tek u većim gradovima gdje je prolak ideja veci

Čini li izlog dučanu?

Vratimo li se sada na prvi izlog čini dučan nećemo moći da neoznačen odgovor. Zapravo izlog je donedavno i nije bilo valjan predao ne prodao isto li se pisanjakom izložila u svim njegovim mentima situacija će se manjati, pa i u pogledu izloga. Uloga izloga će učiniti svoje. Pored i sami trgovci bi se mogli omogućiti dogovoriti po svake godine brzo bolji izlog u gradu što bi trebalo doprijećemo nekom negradom. Bi žanjimljivo, zar ne? — POLA

O PROMETNIM PRILIKAMA U ŠIBENIKU S DIPL. INŽ. IVOM JAKOVLJEVIĆEM

Šibenik nema prometnih problema. Kamo sreće kad bi isti ovaj novinar u nekoj blizoj budućnosti mogao napisati ovakav zasad futuristički naslov i da pritom ne laže. Međutim, to se isto, iako je zdrav razum govorio drugačije, moglo pomisliti i dosad s obzirom na nonšalanciju kojom su se „odgovorni“ generacijama odnosili prema gradu u kojem je početku pješaku sve teže kročiti ulicama, a vozaču u mnogim prilikama nemoguće izići ili ući. Takva se ležernost a bez dubljih analiza provukla i u najfriskiju odluku o novoj regulaciji prometa koja, očito, isti problem prebacuje na druga mjesač. Novi znakovi sim. drugu stranicu na kolniku, tam i sve je gotovo.

All kako kome. Dipl. inž. strojarstva Ivo Jakovljević, kandidat za doktora prometnih znanosti, sudski vještak za cestovna vozila i promet, vanjski suradnik i vještak zagrebačkog Fakulteta prometnih znanosti, suradnik stručnih časopisa nekadašnji vrlo uspješan konstruktör u koperakom „Tomasu“ i naposljetku pasioniran auto-mehaničar na sve to imao ozbiljne zamjere. Prijev svoga jedno etno objašnjenje sve nabrojene titulu imaju samo jednu ulogu

nutno zanima? I kakvi su propusti nove regulacije prometa?

Autobuse treba maknuti iz grada

— Ono što je osnovni problem i što nije učinjeno — jesu autobusi. Treba ih maknuti iz grada s jednom cestom koju imamo, kao što je to svojevremeno učinjeno i s velikim kamionima. A da bi se to napravilo, osnovno je pitanje autobusni kolodvor. On je lonako smješten gdje jest, vrlo nepraktičan i nefunkcionalan. Kako bi se u struci reklo, akcijski radijus mu je svega 180 stupnjeva umjesto punoga kruga jer je ispred more. Ugred rečeno, graden je nasumice, samo zbog toga što je na Le-

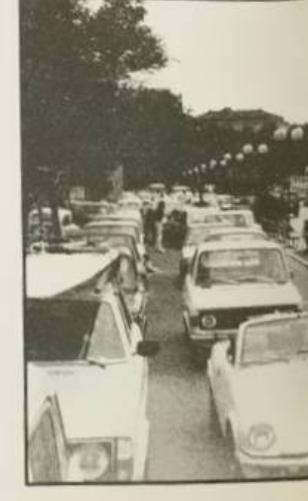
Kaosa se

Umjesto da bude generator razvoja, promet je kod nekog dijela ne može rješavati samo struka tehničkim rješenjem daljnjem razvoju društva. Postoji međutim, broz, ef-

njinovu trgu kojega je trebalo „ispuniti“ lakovom građevinom. Čuje se prometnog stanovišta, svaki je grad problem za sebe. Šibenik je poseban problem, a sigurno je da su moguće komparacije kod građeva približno jednake veličine i strukture. Poslije rata doživljavamo nagli gospodarski i demografski rast i ovdje, u Šibeniku. Od konjiske zgrade prelazi se na automobile i autobuse, ali na istim ulicama. Svi traže pravoz od industrije do turizma, mnoga se autobusi i stanje postaje problematičnim. Promet je jedna od osnovnih funkcija grada. Kreanje je potrebno, a ciljovi prometa leže baš na društveno ekonomskim realnostima a sve se opet mora staviti u okvire objektivne slijavnosti na kojim se ciljevi moraju temeljiti.

— Prevedeno na naše prilike?

— Jednostavno. Situacija

s prometom kod nas je obrnut. Umjesto da je generator razvoja, ondje je postao kočnicom

Posljednje vrijeme izražen je interes javnosti posebno kod građana koji su pred osiguranjem prava na mirovinu kao kod korisnika mirovine i nekih drugih prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja za promjene koje se predlažu u oblasti mirovinskog i invalidskog osiguranja. Savezna izvršna vijeća je ujutru na sjednici od 26. travnja 1990. utvrdilo prijedlog zakona o izmjennama dopunama Zakona o osnovnim pravima iz mirovinskog i invalidskog osiguranja i uputio ga Skupštini SFRJ radi izmjenjivanja i donošenja. Očekuje se da će Skupština SFRJ taj zakon donijeti u toku ovoga ili idućeg mjeseca ovom prikazu ukazati čemo samo neke najvažnije novine iz loga zakona kog prijedloga.

Pored obveznog mirovinskog i invalidskog osiguranja koje je i do sada dopisano za radne ljudi koji osobnim radom samostalno u vidu zanimanja bavljaju određenu djelatnost, predlaže se obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje i za osnivaču privatnih poduzeća i radnji, koji bavljaju određenu djelatnost, kao i za poslovade ugovorenim poduzeća, osim ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi. To jednako važi za domaće i za strane državljanе.

Promjene pri utvrđivanju mirovinske osnovice

redovidaju se dvije značajnije promjene u postupku utvrđivanja mirovinske osnovice koja služi za određivanje višine mirovine. Ta je mirovinska osnovica utvrđuju mjesecačnog prosjeka osobnih dohotaka koja je osiguranik osigurao u bilo kog učasloplnog deset godina osiguranja koje su za osiguranika najpovoljnija. Međutim, sada se predlaže da se osnovica osnovica utvrđuje na temelju osobnih dohotaka koja je osigurao osiguravši od 1. siječnja 1970. na osnovi podataka malične evidencije osobni dohotci osigurani od 1. siječnja 1966. do 31. prosinca 1969. uzimaju se samo ako podacima o tim osobnim dohotcima raspolaže malična evidencija ili osiguranik. Za utvrđivanje mirovinske osnovice više se neće uzimati obzir osobni dohotci koji je osigurao osnovu u godinu u kojoj osigurao pravo na mirovinu. To znači da će osiguranicima koji ostvaruju pravo na mirovinu u 1990. godini, bez obzira na to kada, da li prije ili poslije 1. siječnja te godine, mirovinska osnovica bila na temelju osobnih dohotaka bila su osnovani zaključeno do 31. prosinca 1989. Osobni dohotci iz prethodnih godina valozirali će se na razinu dohotnih dohotaka iz 1989. godine i mirovina određena od tko do tko utvrđene mirovinske osnovice uskladila bi se za svaki dohotak za koji su uskladene mirovine u 1990. godini.

Primerjajmo to jednim primjerom. Osiguraniku koji pravo na starosnu mirovinu ostvaruje počevši od 1. rujna 1990. mirovinska osnovica će se utvrditi na temelju osobnih dohotaka koja je on imao u napovoljnijem desetogodišnjem razdoblju od 1. siječnja 1970. do 31. prosinca 1989. Ako ta osnovica iznosi npr. 1564 dinara a osiguranik je do 31. decembra 1990. nivošio 40 godina mirovinskog staja, tada će njegova mirovina iznositi 85 posto od navedene mirovinske osnovice što iznosi 1329,40 dinara. Taj iznos se uskladije za 292 poslo, za koliko su od 1. siječnja 1990. uskladene sve mirovine i iznosi 5.211,20 dinara.

Na taj način otpada potreba da se osiguranicima koji pravo na mirovinu ostvaruju od 1. srpnja do 31. prosinca donose privremena rješenja o pravu na

Mirovine »trče« za osobnim dohocima

Foto: Vlasto Mela

Nema mani do moga poštera

Jedna od značajnijih zakonskih izmjena sastoji se u tome da se zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu može podnijeti tek nakon prestanka radnog odnosa, odnosno osiguranja, a iznimno i prije, ali uz pružanje odgovarajućih dokaza o prestanku radnog odnosa, odnosno osiguranja. Na taj način otpada sadašnja mogućnost da osiguranici koji ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na mirovinu, budu u mogućnosti ostvarivanja prava na starosnu mirovinu podnijeti za vrijeme trajanja radnog odnosa, s tim da im se priznata mirovina ne isplaćuje za vrijeme trajanja radnog odnosa. Osiguranici koji su pravo na starosnu mirovinu ostvarili do stupanja na snagu ovog zakona o kojemu je riječ, pa im se mirovina ne isplaćuje zbog toga što se još nalaze u radnom odnosu, daje se rok do 12 mjeseci od dana stupanja na snagu tega zakona da će opredjeći da li će to pravo na mirovinu koristiti.

du u skladu s optim alkotom radne organizacije uskladjenim s kolektivnim ugovorom.

I u poslupku uskladjivanja mirovine predviđa se izmjenje promjene. U buduće bi se mirovine uskladivale svakog mjeseca s krećanjem nominalnih osobnih dohotaka svih radnika zaposlenih na teritoriju republike. Prema istome prijedlogu, lekuće uskladjivanje mirovine ne bi se vršilo, kao do sada unutar godine.

Se ciljem da se maksimalno objektiviziraju ocjene radne sposobnosti i drugih temelja za stjecanje prava na mirovinskog i invalidskog osiguranja, predlaže se da svi nalazi i mišljenja invalidskih komisija o invalidnosti izmijenjenoj radnoj sposobnosti, tijesnom odstjecanju potrebni za pomoc i njegu i dr. podliježu prethodnoj kontroli uših invalidskih komisija.

Dokup najviše pet godina staja

Ako se u prvotnom prijedlogu zakona predviđalo da se naknada osobnog dohotka zbog rada sa stručnim radnim vremenom određuje u visini od 85 posto od toga se prijedlog odustoji, tako da će se na rubnici osobnog dohotka odrediti tako i do sada.

U skladu s već usvojenim saveznim Zakonom o osnovnim pravima iz radnih odnosa, predviđa se da se osiguraniku za čitom radom je prestala potreba zbog tehničkih i drugih unapredjenja kojima se povećava produktivnost rada i uvećava uspjeh organizacije i osiguraniku kome je prestao radni odnos zbog prestanka organizacije pokrenutog posluka za sanaciju odnosno slječaju ili likvidaciju organizacije može dokupiti staj koji nedostaje za stjecanje prava na starosnu mirovinu ali najviše do pet godina.

Jedna od značajnih zakonskih izmjena sastoji se u tome da se zahtjev za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu može podnijeti tek nakon prestanka radnog odnosa odnosno osiguranja, a iznimno i prije ali uz pružanje odgovarajućih dokaza o prestanku radnog odnosa odnosno osiguranja. Na taj način otpada sadašnja mogućnost da osiguranici koji ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na mirovinu, budu u mogućnosti ostvarivanja prava na starosnu mirovinu podnijeti za vrijeme trajanja radnog odnosa, s tim da im se priznata mirovina ne isplaćuje za vrijeme trajanja radnog odnosa. Osiguranici koji su pravo na starosnu mirovinu ostvarili do stupanja na snagu ovog zakona o kojemu je riječ, pa im se mirovina ne isplaćuje zbog toga što se još nalaze u radnom odnosu, daje se rok do 12 mjeseci od dana stupanja na snagu tega zakona da će opredjeći da li će to pravo na mirovinu koristiti.

Pravo Izbora mirovinske zajednice

Predloženi zakon omogućava korisnicima mirovine, koji su to pravo ostvarili u zajednici u kojoj su posljednji put bili osigurani, da se opredjele za ostvarivanje prava na mirovinu u zajednici u kojoj su na vršili pretežni dio staja osiguranja. To pravo izbora zajednice može se koristiti samo jedanput. Ova mogućnost je posebno interesantna za namali broj korisnika mirovine u zajednici mirovinskog i invalidskog osiguranja, prisutnih obitelji i prevoznika koji su preležni dio staja osiguranja navršili u zajednici mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika. Oni će nakon usvajanja loga zakona moći izabrati da im se pravo na mirovinu prizna prema propisima o mirovinskem i invalidskom osiguranju radnika u zajednici radnika. To jednako važi i za korisnike mirovine koji su pravo na mirovinu ostvarili u zajednici mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika. Oni će nakon usvajanja loga zakona moći izabrati da im se pravo na mirovinu prizna prema propisima o mirovinskem i invalidskom osiguranju radnika u zajednici radnika. Dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje odvojeno do obveznog osiguranja Dobrovoljnim mirovinskim i invalidskim osiguranjem graditi bočnu obuhvaćen obveznim mirovinskim i invalidskim osiguranjem mogu na osnovi posebnih ulaganja osigurati sebi i članovima svojih obitelji prava iz tog osiguranja. Isti tako, osobe koje su obuhvaćene obveznim mirovinskim i invalidskim osiguranjem mogu dobrovoljnim osiguranjem sabi i članovima svojih obitelji osigurati veći opseg prava od opsega prava utvrđenih obveznim osiguranjem. Dobrovoljno osiguranje osiguravalo bi se uplatom odgovarajućih doprinosa utvrđenih prema ekonomskim mjerilima.

Dobrovoljno mirovinsko osiguranje

Kako na kraju, to da se redobitljivo i potrajanama omogućava da svojim zakonom tko će ustoličiti dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje odvojeno do obveznog osiguranja Dobrovoljnim mirovinskim i invalidskim osiguranjem graditi bočnu obuhvaćen obveznim mirovinskim i invalidskim osiguranjem mogu na osnovi posebnih ulaganja osigurati sebi i članovima svojih obitelji prava iz tog osiguranja. Isti tako, osobe koje su obuhvaćene obveznim mirovinskim i invalidskim osiguranjem mogu dobrovoljnim osiguranjem sabi i članovima svojih obitelji osigurati veći opseg prava od opsega prava utvrđenih obveznim osiguranjem Dobrovoljno osiguranje osiguravalo bi se uplatom odgovarajućih doprinosa utvrđenih prema ekonomskim mjerilima.

Možemo riješiti!

govom kočnicom. Te pravoniči ovi se o čelokupnom rješenju ...

IMALI SMO I IMAMO...

„Sv. Mihovil, patron Šibenika, vidi nas odvorno s vise. Ni manje napisane čuve od svekojih zala, a trebal je i seda, u ovome vremenu u kojemu trebamo potazati sve što znamo. Mudrošću i razumom gradu treba vratiću gredsku sliku u kojoj i uslužne djelatnosti imaju veliku ulogu. Naši su start, u prošlosti, imali za svoje karove kompletni „servis“, a mi danas, u gradu nemamo gdje promijeniti ulje u automobilu. Nema servisa za malome vozila, da navedem samo primjere iz vlasničke struke... Šibeniku je potreban obrtni centar, i to tome treba ozbiljno razmisljati. Imali smo ovdučne pametnike koji oduvijek i imamo ih. Sada je na njima red — kaže Jakovljević.

I. Jakovljević

Treba zadovoljiti i ekološke kriterije

● Ono što je najkonkretnija i sada moguće?

— Treba dakle, maknuli autobuse iz grada, a to nova regulacija prometa nije učinila. Naprotiv, novo ih stavlja u sam centar, na tržnicu, predviđajući prostor od

banka pa do „Grozda“ upravo za njihovo parkiranje. Nije ih dakle makla iz glavne gradske arterije. Prva je varijanta premjestiti autobusni kolodvor odmah do željezničke stanice. Što je svugde u svijetu jedino logično. Željeznička stanica već ima dio sadržaja, tu ima prostora, a promet bi se odvijao vec gotovom tehničkom cestom. Trebalo bi samo staviti nekakav kontejner za prodaju karta i golova. Druga verzija je na prostoru između Poduzeca za ceste i „Autotransporta“. Tamo gdje je ono skretanje preko puta TLM-a. Treba samo asfaltirati plato prostorije već postoje, ali je nedostatak što željeznička stanica u ovom slučaju nije u blizini. Međutim moguće je organizirati prevoz manjim autobusima. U oba ova prijedloga zadovoljeni su i ekonomski i ekološki kriteriji, zadržanja su izvan grada, a nema više niti jalovih vožnji praznih autobusa kroz Šibenik. Izvedba je jeltina a sve se to može provesti za jedan tjedan. Opravdanost svega ovoga jest u većoj sigurnosti prometa i volio bih da se to napravi upravo u godini prometne akcije „Minus 10%“, u kojoj Šibenik danas nije napravio ništa. Tvrdim da je ovo što sada predlažem najobjektivnije moguće rješenje. Znate li koliko dnevno u Špici sezone,

gradom prođe autobusa? Pet stolica! I to samo u nekoliko sati.

● Dugoročnja rješenja?

Autobusni i željeznički kolodvor na Ražnje

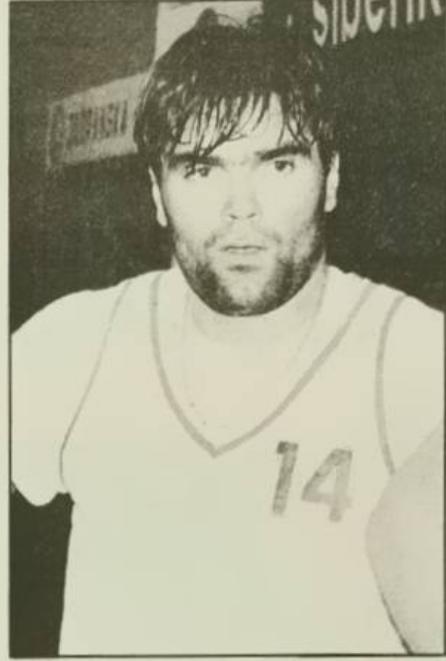
Sve ovisi o razvoju i skupu faktora. Ali bi sigurno i autobusni i željeznički kolodvor trebali biti na Ražnjima. Pomorski promet nismo spomenuo, još nije vrijeme za to. Šibenik još ne zna tko će ljudi voziti na Jadran, a kamoli gdje drugeg. Ciljevi, kako ih ja vidim, su ovi skladnici i promišljeni radom sve što Šibenik ima na svome području treba sačuvati od mora do Krke i zaleda. Moja je želja da se svi dobri prijedlozi ostvare, bez obzira na to od koga dolazili. Konatno novo, reformsko vrijeme treba biti takvo da s punim srcem i slobodnjom dušom prihvati radu za dobrobit našega Šibenika da rješavamo njegova nagomilane svakidašnje probleme koji život znače.

● O ovome će biti upoznati i u gradskoj upravi, službeno?

— Sigurno će se o mojim prijedlozima raspravljati. Neka ovo bude i poticaj drugima da pridonošu zajednici. Osobno, volio bih ņuti i druga mišljenja polemljivati. Ali iznesemo li svi vlastita mišljenja i rješenja, a ne provedemo ih od svega — ništa. B. PERISA

PET MINUTA
S PREDRAGOM ŠARIĆEM

Vjerujem da vrijedimo

P. Šarić

Novo vrijeme trebalo bi prema svim najavama i u svim oblastima donijeti "povratak" i u sportu naravno.

Nije baš neki povratak, ne u tom smislu jer nisam ni bio na kraj svijeta. Zadar je tu, po svemu u blizini — rečiće Predrag Šarić na početku još jednog susreta nove prekretnice u košarkaškoj karijeri sad već Šibenskog veterana.

To je toliko stara sportska tema da nema "istiina" koje nisu već kazane. Jedini pravi kriterij je — možeš ili ne. Sve ostalo je leonja koja trpi iznime. Mojh trideset godina možda zvuči puno, možda 15 odigranih ligaških sezona izgleda još "stariji" podatak ali, priznat čete, mi smo ponekad skloni i mlađe ljude proglašavali veteranima. Gulinu ili Žunču recimo trpamo u takvu kolonu a to ni po čemu nisu. Naprotiv, jer postoji u sportu, kao i inače u životu, kategorija — iskusstvo — koja u dugim ligaškim natjecanjima treba svakoj ekipi.

● Dvije zadarske sezone.

Nema razloga da svima skupa ne budem zadovoljan. Bilo je partijsa s kojima sam izuzetno zadovoljan a bilo je, naravno, i onih koje mi ne služe na čast. Možda su — naše dvije sezone trebale biti rezultatski uspješnije ali te vam je tako u sportu Sva u svemu, proveo sam vrijeme u velikom klubu i u gradu koji je zaista košarkaški. Možda je to za njih i normalno jer oni osim basketa gotovo nemaju ništa drugo. Njihova sportska javnost stvarno je okupirana košarkom i ponekad se čovjeku učini da bi bez tih sportskih subota u Jazinama bili izgubljeni.

● Nova prvoligaška "Šibenka"?

Ma ja mislim da cijela košarkaška javnost, a ne samo mi, zna da je "Šibenka" ispalila zbog cijelog niza okolnosti jer kvalitet

nikad nije bio toliko sporan niti baš toliko nedovoljan za elitni razred. Isto tako jasno je da ovakvoj ekipe treba nešto iskusnog i mogao je to biti i nešto drugi ali vjerujem da nema ništa normalnijeg od toga da baš ja zaigram opet u svom gradu i u dresu svog kluba. Momčad je mlađa ali izuzetno talentirana i ti dojucerašnji dječaci, uz ovakav rad kakav je trener Mladen Šestana, obećavaju njima značajne uloge u novom prvenstvu i vjerujem, sezonu ispunjenu očekivanim rezultatima.

● A to je?

Sportaši obično bježe od prognoza i nisu one baš zahvalne ali ja mislim da često pogadam. Vrh naše lige završit će se između Četiri-pel ekipa i svi su redoslijedni tu mogući ali još neizvjesnija je kolona koja slijedi iza toga. Dakle, ako sve bude tako normalno (ovo nije nikakvo ogradijanje već potrebna napomena) ne vjerujem da bismo trebali biti plasirani dalje od sedmog mjesto. Evo vidite, zato su prognoze nezahvalne jer odmah slijede komentari ZA i PROTIV, ali ja zaista vjerujem da vrijedimo i da, posebno na Baldekinu neće biti ekipe koje mogu sigurno računati na bodove protiv nas. A i publike će nam strašno trebati u tome. Bit će sigurno i početnih i mlađalačkih nervozra, bit će nesumnjivo i grešaka ali tribine će nam onda morati pomoći. Trebaju nam uvijek ali u takvim trenutcima najviše.

Godina donosi zrelost i iskustvo ali očito na odnose volju, htjenje i optimizam.

Zdravko Kedžo

PLIVANJE — NI- SMO MI KAO DRU- GI

Ljeto doba — ništa normalnije od brojnih aktivnosti "vodeni". Da se ne spominje kako smo i grad na moru. Onaj nešto-član donosi bazen u "Solarisu" — još koji dan (uz krajnje neizvjesnost) i nepovoljne vremenske prilike za popularnu Crnicu. Plivački dani provedeni u Madarskoj i trener Grozdan Šuperba

Riječ je o višegodišnjoj suradnji na princiju uzvratnog gospodovanja. Osim loga, koncem svibnja svake godine se održava međunarodni plivački miting djece do 15 godina a ove godine sudjelovali su predstavnici Čehoslovačke, obje Njemačke, Italije, Poljske, mi i domaćin. S obzirom na to da je pobjednički time stječu pravo nastupa — dogodno mi smo iskoristili priliku i vodili još četvorni djece kako bismo odradili mini ciklus priprema pred značajna natjecanja.

● Pa u madarskoj koja niti mora name?

Sportsko-rekreacijski kompleks u kojem smo bili ima tridesetak raznih bazena od kojih su pet velikih olimpijskih dimenzija a to nam je nadispajalo kući. Uvjeti su stvarno privjerljivi i sve je tako organizirano da nemate potrebe micali se iydje drugo. Znate, li bazeni se svaku večer do 10 sati ispraznju i očiste a već redno ujutru su puni. Mi

smo našim domaćinima već ramo objesnili da će oni kod nas imati — nešto — manje mogućnosti, naravno.

● Rezultati reda treball bi bili ubrzno vidljivi?

Očekuju nešto značajna i brojna natjecanja. Sredinom ovog mjeseca je u Splitu omladinsko i kadetsko prvenstvo Dalmacije a nakon toga prvenstvo Hrvatske u Rijeci. Valja posebno spomenuti prvenstvo Jugoslavije u omladinskoj kategoriji početkom srpnja u Zagrebu jer će to natjecanje biti izborni za reprezentaciju koja će sudjelovati na omladinskom Balkanskom prvenstvu. Naravno da na svim ovim natjecanjima prija valja rezultatima vizirati daljnje nastupe ali vjerujemo da kvalitet koju posjeduje Zorana Resović opravdava naša očekivanja u vezi s nasuputnim u reprezentativnoj vrsti. Prijе loga, ostaje "silnica" oko pronalaženja bazena za trening ali to je već stara i dosadna priča.

Ljeto doba i vodeni sportovi — da nam dječa budu lijepa i zdravja. A mi se čudimo kako grad na moru niti poštenog plivališta nema. Kakav smo mi narod još ča so nešto počeli čuditi kako smo grad na moru koji kupališta nema. Kao da je to važno što svi drugi na svijetu imaju. Mi slo za nešto — nismo ka drugi. Nak se oni grizul.

KAKO je "požutio" Amanović? To pitanje nije riješeno među onima, koji se zanimaju za svakidašnjim Baldekinu poslije informacije da je Šibenski trener pristao da na splitskim Gripama dijeli posao sa Zagrepčaninom Pavličevićem.

Zašto vodstvo "Šibenke" nije ni pokušalo zadržati trenera, u čemu vrijednosti u stvaranju mladih košarkaša malo tko sumnja? Pa, prvenstveno zbog želje da Nenada Amanovića učini više zadovoljnim. Od njegove smjene poslije famoznog poraza sa "Čelikom" Amanović nije krio svoja nezadovoljstvo boravkom na Baldekinu. No, unatoč tome i Predsjedništvo "Šibenke" i Stručno-tehnička komisija suglasili su se o njegovu imenovanju za šefu omladinskog štaba i kada su se trebali još samo definirati neki detalji (ili "detalji"?) u prijeko potreboj suradnji između prvog trenera (Mladen Šestana) i šefu omladinskog pogona (Nenada Amanovića) osvanula je vijest o Amanovićevu odlasku na Gripe.

IZMEĐU JUČER I SUTRA

KAKO JE »POŽUTIO« AMANOVIĆ?

Piše: Ivo MIKULIĆIN

Amanović nije imao groću na Baldekinu. On je pošten čovjek i vrijedan trener. Možda je za njega i bolje što će se, konačno, okušati i u sredini izvan Šibenske. Mi poštujemo njegovu želju i želimo mu puno sreće u novoj sredini — kazao nam je JOŠKO ŠUPETNIK, tajnik "Šibenke".

Imam dojam da su Amanovićevim odlaskom odahnuli oni koji smatraju da će bez nezadovoljnika biti većeg mira na Baldekinu. Ne bih im htio do kraja proturječiti, ali velika je dvojba koliko je sada problematika omladinskog pogona na Baldekinu ublažena. Amanovićeva alternacija, jednakost stručna i vrijedna se ni izdaleka ne nazire. I slažem se s Milanom Jakšićem, "Šibenkinim" profesionalcem koji tvrdi da Šansu treba dobiti neki novi čovjek.

POZDRAVLJAM zamisao o turniru malog nogometa na Poljani maršala Tita, što će sredinom ovog mjeseca biti i preteča jubilarnog Festivala dječeta. Spomenuta ideja samo otvara raspravu o tome kako "Šibensko ljetno" osmisli i u sportskom smislu.

Selidbom vaterpolorskog nadmleta u jesensko-zimsko razdoblje Šibenik je ostao prilično osiromašen sportskim priredbama u toku ljeta, a ovdasnjim kolektivom, "Šibenkom" i "Elemešem" prvenstveno, trebaju pripremno utakmice i u kolovozu. Ne samo na turnejima već i kod kuće. Nije li, sloga, vrijejemo da se razmislji o priredbama, kakve uobičavaju organizirati u susednoj Italiji, pod otvorenim nebom, na trgovima, u starim gradskim jezgrama, s montažnim tribinama, pod reflektorima i vedrim nebom. Vjerujem da u takvim akcijama ne bi našli interes samo sportaši, već i turistički radnici, i prije svega građani, kojima u mozaiku ljetnih zabava kvalitetnog sportsa i te kako manjka.

Ražinske tvornice troše 110 litara pitke vode u sekundi u tehničkoši i sanitarni svrhe, te još 240 litara u sekundi bočate vode za rashladne uređaje. Kad se sabere, godišnje u uvalu Podsolarsko završi oko 11 milijuna kubika naše vode. Svaki kubični metar tako ispuštene vode debelo platimo elektroprivredi. Teško je u prijašnjoj inflaciji procijeniti koliko je to mnogo. Međutim, samo u prvom polugodištu tamo platili smo dva milijuna i 850 tisuća dinara. Ove godine najavuje se da će početna cijena tako ispuštene vode biti 3.2 dinara. Taj iznos množi se s koeficijentom od jedan do pet, a najčešće s pet. Prema toj računici ove godine TLM bi za ispuštenih 11 milijuna kubika vode morao platiti 176 milijuna dinara. To je golem novac da bismo i dalje tako radili.

SLOBODNA DALMACIJA

NEOČEKIVANA SINDIKALNA -UKLIZAVANJA-

Vode bez dirigentske palice

Smatram da je dobro što su se uzdrmali temelji stare sindikalne organizacije i zalažem se za stvaranje samostalnih, iranskih ili strukovnih sindikata, jer valja priznati da interesi adnika nisu isti čak ni unutar jedne grupacije, a kamoli na azini regija, općina ili republika. Savez samostalnih sindikata bit će onakav za kakav se izjasne rezavinski, slobodni sindikati. Istina je da se sada javljaju sukobi jer stare strukture danas žele zadržati postojeće stanje i hiperarhijsku strukturu, svoju dirigentsku palicu, no osamostaljeni strukovni sindikati više ne pristaju na takav diktat.

VJESNIK

LAKŠE JE PRIČATI NEGO RADITI, ZNA SE

KRIVUDAVE STAZE JEDNOG -OPASNOG- PAMFLETA

Može li neobaviještenost biti istina?

Treba se prisjetiti, na primer, anonimnog pisma (objavljenog pre nekoliko meseci preko Radio-Šibenika), odakle je prenato u splitsku -Slobodnu Dalmaciju-, zatim u zagrebački -Vjesnik- i -Večernji list-, a delimično je citirano i u -Danasu-. U tom opasnem pamfletu tvrdi se bez tjednog dokaza, da najviđeniji Srbin u Hrvatskoj, Šibenski doktor Jovan Rašković (tada još ne i zvanično lider Srba u Hrvatskoj), na-vodno organizuje predstojaće klanje hrvatske dece sa promocijom u Šibenskim srednjim školama. Posle NIN-ovog istraživanja slučaja Šibenskog anonimnog pisma ispostavilo se da su to najordinarnije neistine. Pa, iako je čak i načelnik Šibenskog SUP-a za NIN izjavio da je od svega tačno jedino to da postoji dr. Jovan Rašković, ipak nijedna od redakcija radio-stanice ili novina u Hrvatskoj, koje su objavile tu lažu, nije se izvinila dr. Raškoviću, a kamoli i svima, bar onim — ugrađenim Srbima u Hrvatskoj. Neobavešteno o tome što je istina, već koji dan kasnije, jedna žena je preko Radio-Šibenika zažalila što nema pištolj da ubije — tog Raškovića.

NEDELJNE INFORMATIVNE NOVINE

KAKO -STOJE- NAŠI DILJEM SVIJETA Hoće li biti vraćanja na stara ognjišta

MALI OGLASNIK

PRODAJEM poljoprivredno zemljište — Bara, veličine 1528 četvornih metara Javili se na telefon 28-857 (1774)

PRODAJEM teren na Sirmi, veličine 600 četvornih metara Telefon 26-857 (1776)

NJTNO stalni kuhinjski stol, polovac, okrugli sa stolice. Ponude na telefon 26-857 (1776)

PRODAJEM trapez i dulje stolice, povoljno Javili se na telefon 22-855 u vremenu od 17 do 19 sati (1777)

MUENJAM dvoosoban, društveni stan, veličine 60 četvornih metara u strogom centru Šibenika s pogledom na Šibenik kanal za jednosoban u Šibeniku, uz dogovor, ili odgovarajući u Beogradu ili na Cmogorskom primorju Telefon 28-880 (1778)

PRODAJEM malu vikendnicu u Izgradnji, na otoku 21/1, uvela Koromatsna Gradnja dozvoljena, struja na terenu. Cijena povoljna. Telefon 28-580 (1779)

PRODAJEM predsjedalo, pojedalo marmo -Nad- i zvučnika -Energy PRO 22- Informacije na telefon 23-542. (1781)

TRAŽIM dvoosoban, namješten stan po mogućnosti bliže centru grada Plaćanje unaprijed. Ponude na telefon 22-649 svakog rednog dana od 8 do 14 sati (1782)

PRODAJEM stan u centru Šibenika cca 110 četvornih metara. Cijena 7700,00 po četvornom metru. Telefon 059/26-579, samo ozbiljne ponude. (1783)

SPLIT ŠIBENIK jednolosoban stan u Splitu mijenjam za odgovarajući u Šibeniku. Ponude na telefon 059/26-638. (1784)

PRODAJEM zemljište veličine 2700 četvornih metara u Dubravi sa starom bućom, struju i vodu. Gradnja dozvoljena, cijena po dogovoru Telefon 25-027. (1785)

PRODAJEM dva mjeseca stare pakinezere Željezničari Javili se na telefon 32-593. Zvanična 15 sati (1786)

ŠIBENIK — **SPLIT**, mijenjam dvoosoban stan u Šibeniku (Šubičevac) za odgovarajući u Splitu. Javili se na telefon 058/555-389. (1787)

ZAPOSLENA djevojka, novinarska traži namještenu garađnjicu ili jednosoban, namještenu ili polunamještenu stan. Telefon 25-295 ili 23-668 (1788)

UKRASNE betonske piltre na malo i veliko, prodajem. Telefoni 76-266 i 76-233. (1789)

TRAŽIM dvoosoban stan po mogućnosti bliže centru grada Telefon 23-095. (1790)

PRODAJU se dvije novozane sandoline. Cijene po komadu 2800,00 dinara. Adresa: Šincak Davor, Iva Andrića 32, 59211 Vodice. (1791)

JEDNOSOBAN, namještjen stan traži mlada lijećica Telefon 36-371. (1792)

TUŽNO SJECANJE

ANTE KONJEVODA
pok. Marka
9 VI 1980
9 VI 1990.

Vrijeme ne može izbrisati sjecanje i ljubavnih koji su te iskreno voljali. Tvoj dragi lik i lvoja dobrota i daje živi u našim srcima. Hvala svima koji te se sjecaju i prijatelji, dječaci, nevjesta i unutrad

(1202)

ZAHVALA

Dana 7. lipnja nevrijemo se lužni mjesec dana od smrti naše drage sestre

TONČE GOLEŠ KUŽINA

Ovim putem izražavamo zahvalnost svoj rodinu, prijateljima i znancima, koji su nas tješnje ušteno ili pišteno u teškim trenucima našeg života. Hvala svima koji su je ispratili na vječni počinak. Posebnu zahvalnost izražavamo da Radiu i svom osobitu hrvatskog odjela sa sestrinom Karmelom, koji su nadujudiški brinuli o njoj. Hvala don Franu koji je pokojnicu ispratio na vječni počinak. Svima još jedno velika hvala.

Obitelji Kužina, Milje, Oštin

TELEFON: 25-606

PRODAJEM dvoosoban stan u centru grada Telefon 059/23-058 (1781)

MUENJAM garađu na Vidicima za odgovarajuće Šibeniku. Postoji mogućnost i prodaje. Informacija na telefon 36-351. (1762)

PRODAJEM mlada osvje za Janjicima Cijena po dogovoru Telefon 74-409 (1763)

MUENJAM dvoosoban stan veličine 45 četvornih metara u Baru za odgovarajući od Zadre do Šibenika. Informacija na telefon 085/21-903. (1764)

IZNAJMLJUJU se neureden prostor veličine 25 četvornih metara u centru Šibenika. Ponude na telefon 28-494 svaki dan od 17 do 19 sati osim subote i nedjelje (1785)

VALO hitno po povoljno cijeni prodajem -Tomas CTX 80-, godina proizvodnja 1989. I zamjilište u Billicama. Informacija na telefon 22-747. (1766)

IZNAJMLJUJEM polunamještjen, dvoosoban stan za telefonom u centru grada Plaćanje unaprijed. Ponude pod broj (1787)

KUPUJEM polovne kuhinjske elemente, štednjak, frižider, sudoper i radni stol. Informacija na telefon 32-957. (1768)

PRODAJEM vinograd u Donjem polju veličine 1000 četvornih metara, pogoden za gradnju poljske kućice. Informacija na telefon 22-218. (1769)

TRAŽIM poslovni prostor u starom dijelu grada u vrijednosti oko 30.000 DEM. Javili se na telefon 28-449. (1770)

TRAŽIM dvoosoban, namješten stan u užem centru grada Plaćanje unaprijed. Javili se na telefon 72-051 (Zvone). (1771)

VIKENDICU dvoosobnu, 30 metara od mora, na Jadranu kod Šibenika, dajem na korištenje u zamjenu za jednosoban stan, garađnjicu ili slično u užem ili širem centru Zagreba za najmanje godinu dana. Informacija na telefon 059/23-644 (za 15 sati svakog dana osim nedjelje) (1772)

PRODAJEM stan veličine 74 četvorne metre, vrh podrum veličine 37 četvornih metara. (1773)

TJEDNI PROGRAM RADIO ŠIBENIKA

Subota

9:00 Deklinacija (u 12:00 Vrijesli), 14:00 Vrijesli, 14:05 Hit tjedna, 14:30 Glazbeni portret, 15:00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15:30 EPP poruke vaši mali oglasi, 16:00 Dnevnik, 16:30 Sviramo za vas, 18:30 Vrijesli, 18:55 Odjava

Nedjelja

9:00 Želena pilana, 13:00 Želje, pozdravi časnik slušalaca

Ponedjeljak

9:00 Njaja, 9:10 Jutarnji program, 11:00 Ne gassi radio, 12:00 Vrijesli, 12:05 Privatno oko, 14:00 Vrijesli, 14:05 Hit tjedna, 14:15 Gong, 15:00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15:30 EPP poruke vaši mali oglasi, 16:00 Dnevnik, 16:45 Sportska desetka, 18:30 Vrijesli, 18:55 Odjava

Utorak

9:00 Njaja, 9:10 Jutarnji program, 11:00 Ne gassi radio, 12:00 Vrijesli, 12:05 Privatno oko, 14:00 Vrijesli, 14:05 Hit tjedna, 14:30 Yugo 33, 15:00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15:30 EPP poruke vaši mali oglasi, 16:00 Dnevnik, 17:00 Turistička panorama, 18:30 Vrijesli, 18:55 Odjava

Srijeda

9:00 Njaja, 9:10 Jutarnji program, 11:00 Ne gassi radio, 12:00 Vrijesli, 12:05 Privatno oko, 14:00 Vrijesli, 14:05 Hit tjedna, 14:30 Sto velikih, 15:00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15:30 EPP poruke vaši mali oglasi, 16:00 Dnevnik, 16:30 Ja volim Šibenik, 17:00 Olivočeni val, 18:30 Vrijesli, 18:55 Odjava

Četvrtak

9:00 Njaja, 9:10 Jutarnji program, 10:00 Emisija za umirovljenike, 11:00 Ne gassi radio, 12:00 Vrijesli, 12:05 Privatno oko, 14:00 Vrijesli, 14:05 Hit tjedna, 14:30 Dalmatinske klape, 15:00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15:30 EPP poruke vaši mali oglasi, 16:00 Dnevnik, 17:00 Po nekad četvrtkom, 18:30 Vrijesli, 18:55 Odjava

Petak

9:00 Njaja, 9:10 Jutarnji program, 11:00 Ne gassi radio, 12:00 Vrijesli, 12:05 Privatno oko, 14:00 Vrijesli, 14:05 Hit tjedna, 14:30 Rock almanah, 15:00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15:30 EPP poruke vaši mali oglasi, 16:00 Dnevnik, 16:30 Ja volim Šibenik, 17:00 Siven lagane, 18:30 Vrijesli, 18:55 Odjava

PODUZEĆE DANE RONČEVIĆ ŠIBENIK, BRODARICA bb

Na temelju odluke Radničkog savjeta od 31. V 1990. godine objavljuje

JAVNO NADMETANJE

za prodaju motornih vozila:

1. Osobno vozilo -Mercedes-

tip - 230

god. 1969

snaga motora u KW (KS) 88,2

radni obujam motora u cm³ 2292

u nevoznom stanju, početna cijena 28.000

din.

2. Osobno vozilo - Opel rekord

tip 1700

god proiz. 1967

snaga motora u KW (KS) 51,5

radni obujam motora u cm³ 1700

u nevoznom stanju, početna cijena 7.000

din.

3. Teretno vozilo - Zastava

tip - 640

god proiz. 1977

snaga motora u KW (KS) 90

nosivosti 4 T

u nevoznom stanju, početna cijena 21.000

din.

Nadmetanje će se obaviti 11. VI 1990. godine u krugu Poduzeća s početkom u 12 sati.

Kupci (pravne i fizičke osobe) dužni su prije početka javne prodaje položiti na blagajnu jamstvo u iznosu od 10 posto od početne cijene.

Vozila se prodaju po načelu video-kupljeno pa se isključuje svaka mogućnost ulaganja pravova. Na izlicitiranu cijenu kupac plaća porez na promet. Kupac je dužan da izlicitirano vozilo platiti preuzeće u roku od 7 dana od dana nadmetanja u prolivnom gubi pravo na jamčevnu kredicu i pravo na izlicitirano vozilo.

IZ MANČNOG UREDA

ROĐENI

Dobili kćerku: Mladen i Alka Gulin-Vencić Ivan Topić i Nada Čukrov, Rade i Renata Krička, Davor i Davorka Čubrić, Žoran i Nina Krečak, Ivan i Marija Vidović, Nemanja i Amalia Tomić, Vjekoslav i Gordana Nićimac, Mate i Ljiljana Grgas, Josip i Zlatka Figanović Jakov i Anka Ledenko Josip i Vesna Goreta, Milorad i Dunja Grubelić. Dobili sina: Josip i Anka Branković, Neven Berović i Vedrana Pavasović, Miljenko i Vedrana Mrvica, Neven i Anita Miliša Željko i Danira Stegnjarić, Nenad i Branka Čaa Vlatko i Gordana Grubišin, Ante i Vesna Budić, Ivan i Edita Andabaka, Milorad i Živka Sekulić, Ivan i Mladenka Belak, Todor i Ljudmila Ristić, Ivo i Blanka Kovačev.

Vjenčani:

Ljiljana Orlov i Ivan Tabulov, Željka Radnić i Žoran Radnić, Mira Muškinja i Drago Copić, Vera Jurčić i Žoran Jurić, Vedrana Matković i Josip Gulin, Mladenka Sunara i Boris Berović.

Umrl:

Simica Knežević (68), Ante Kaleb (63), Josipa Jurčić (83), Božica Trbočić (81), Vida Radović (69), Božica Sladić (76), Ante Keđo (85), Andelija Dobrijević (80), Dominko Jurčić (66), Božica Vukušić (72), Vjera Butić (52), Petar Kovač (79), Marko Rončević (86), Dane Labura (80), Milka Ilijadica-Rapo (81), Marija Gulin (48), Marija Cogelja (57), Aljoša Aras (42), Nedjeljka Luša (82), Josko Gracin (71), Jakov Lugović (71), Ante Jurčić (78), Milan Kostić (68), Marko Markov (75), Kata Rakić (70), Luka Rupić (79), Tonča Golješ (77), Jerka Bačelić (80), Luce Šikić (77), Marko Olivari (82), Male Silov (84), Vica Gučožnić (87), Ante Dadić (77), Nedjeljka Bunt (49), Karmela Bajčić (78), Milan Karabuša (70), Ana Kabić (76), Jakov Radak (85), Slavko Živković (72), Ante Erceg (86), Knjazka Vlahov (75), Dinko Blaće (66).

Izložba P. Zlatopera

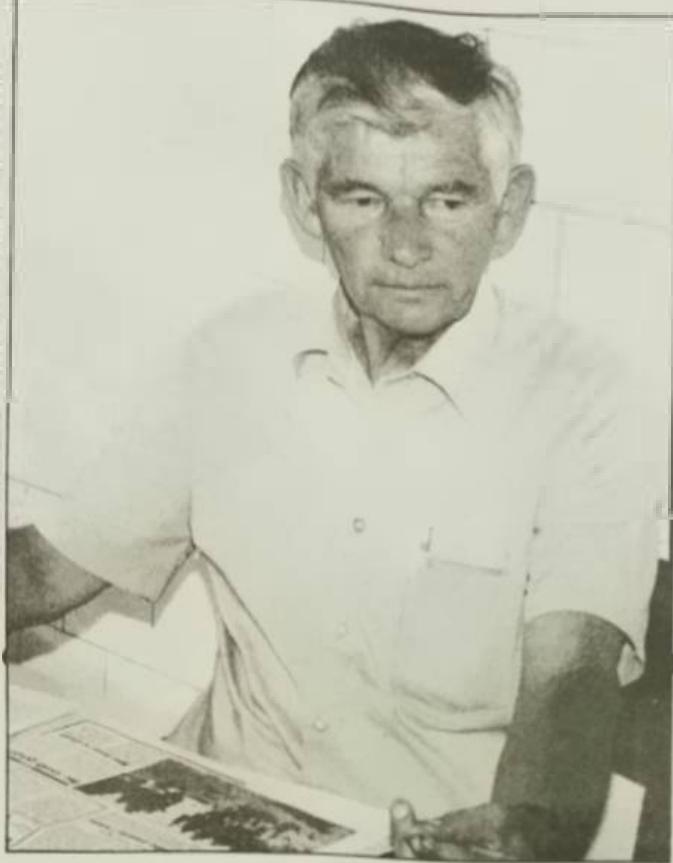
Prošlog su tjedna Šibenčani u tojemu Kazalištu mogli razgledati izložbu našeg sugrađanina Pera Zlatopera. Tridesetak radova u ulju nosilo je, kao uostalom i sva Zlatoperova djela, obilježje Šibenika i njegove okolice. Ovo je inače trinaesta samostalna poslijeratna izložba tog osamdesetjednogodišnjeg Šibenčanina. Prije rata, Pera Zlatoper se svojim sugrađanima predstavio izložbom karikatura.

Nova knjiga J. Jakovljevića

Iz tiska će početkom idućeg tjedna izdati nova publikacija Josipa Jakovljevića pod naslovom -Šibenik— najveća gradska jezgra u Dalmaciji- i to u njegovu vlastitom izdanju. Knjižica je podijeljena na tri tematske cjeline. U prvoj su obrađene najznačajnije karakteristike stare jezgre grada, njegove urbane cjeline, spomenički objekti i javne zgrade. Drugo poglavlje posvećeno

Ne znam otkud to tako nemam puno godin i sve to slučini mi se da je nekad bilo drukčije, da je poštenje bilo i manje nervozne. Znam dosta stari Šibenski trgovaca koji su izgubili svoja radnje, ali su isto s ponosom govorili kako su prvi socijalistički trgovci bili. Radilo se zdušnje i palemljivo. Galim rukama su se dizale vromica i gradili putovi. Znam to dobro jer sam osobno bio na rednim akcijama kad se zemlja izgradivala. Bilo je leško, puno sirotinje ali zadovoljstvo. Sada je Šibenik bije ono posljedje rata, u vreme kad sam se ja vratio iz Australije. početkom 1948 godine — nešto je slatko što su ga Talijani napravili od bolnice do sredine grada i kocke do Doma zdravlja 3-4 privatna aula svoga, svega 2 kamiona za prijevoz putnika i to je jedan vozila za Kistanje i jedan za Sapina Doca, onda je još četiri broda ima — za Rođeniku, Pirovac, Murter, Vodice, Žirjanci i Kaprije — imali su svoj brod za hvaljujući evakuum Amerikancima koji su

Bilo je skromno i siromašno, ali, bogme, poštено

A voljio bi da jesem Pa da vidiš koga
smo - što smo jer mi smo tu kernevi
su stan od 14, 15 stoljeća Odvana
i

Pučku osnovnu školu sam završio u Trbinju. Škola je bila otvorena 1906. godine, očeva generacija je počela da u školu u selu Poslje dođe preko -Hrvatskog radiša- poštujući za učni zanat. Od 1933 do 1937. godine učila sam trgovacki -staklerski zanat, bili skupa u Peinu kod gospode Mije Baglama. U školu se islo triput tjedno - to učeću. Škola je trajala oko 10 sati tjedno a sve drugo je bila praksa šegrtovanje. Praktično celi dan, sa mnom onda tako navećer kad odobi na školu bio si sloboden od loga. Bilo je napomo - teško, ali kad si nešto naučuješ onda si to i zna. -Hrvatski radiša- bio je neka vrsta udruženja preko kojeg se školovala djeca lošići stojeci porodica. Do početka rata je u Trbinju jedno desetak počelo na razne zanate na taj način. A pravila su bile ustvari ovakva - onaj ko je učio na tri godine, mora je snositi dio troškova za hranu, spava nje i odijevanje, a onaj ko je učio na 4 godine, nije plaća ništa, ima je sve mukti. Tako vam je to bilo. Jedna vrsta socijale.

Poslje završene škole vratim se u Tribunj. Ali posla je teško bilo naći jer su svi trgovci radili sa Šegritima. To im je bilo puno jeftinije. I onda sam se ja opradžio da idem u Australiju. Jer mi je tamo bio otac i to po drugi put — prvi put sam isba 1924. a vratio sam se 1930 kad je svijet zahvatila velika ekonomski kriza i kad posla nije bilo nijedne. pa ne u Australiju. a drugi put sam isba 1937 godine. Na put sam krenula na zadnji od godinu. Imam sam 18 godina. Iman dan kad sam streljao ostale papire i krenem Šibenik — Trst — Genova a iz Genove jednim polutelegrannim brodom put Australiju. Puna tri deset i tri dana. neki velu — Isusove godine — ne moru i samo na moru. Kad sam pribijala tamo. posla odmah nije bilo pa sam se uključio tamo u neku novu školu. Za naučiti ono najosnovnije. Onda se zapošlin u Španjolski fraklara. misionare na jednoj velikoj farmi imali su svoja vinograda svoju stoku sve svoja. Od ukupno pet rednica. sa mnom su bila još tri naša. Radili smo sve poslove na farmi. hrani smo se pre mal. Sami plaćalo nas po pola funta engleske na dan. U fraklara sam osla četiri godine. pa se poslje zapošlim u jednog Engleza. bio je najbolji uzgoj af merino ovaca u tom dijelu Australije.

je imao još oko 10 ljudi u komadu i drži ih je na nekotkoj termi - rečimo se za termu da ima ovu skupinu stara oko 600 nekakava površine sa 7-8 konja. Načinom za vršenja i svim drugim jer posed ovaca gospodar je bio i ostanou sveka treće godine poslije ženke crnici je konsligio za ispašu slijedeća dva godina.

Kasnije već kada je Jugoslavija ušla u rat bio sam i ja u vojsku ali oni lade sušu u domaći strane. Govorili su da je bolje da ostanem na farmi radi prave vodnje hrane. Pa sam se ulikovalo u mješnu protuvatonsku zaštitu — gde dali smo noću li naći koji japanski suvi on. Nakon loga me primejali u svoju vojsku. Mi kao saveznici smo imali obavezu u uglovnom u radne jedinice. Za snabdijevanje i tako služio sam u Queenslandu i Sydneyu. Iz vojske sam izšao nakon tri i po godine, polovinom 1946. Te godine u vojsci sam prošao dobro — ima sam redovno snabdijevanje i sve su nas vremena plaćali. I to u nekoliko rata. Svaki 15 dana bila je redovitila plaća četiri i pol lute ili 12. lesku odgovarajuće 25 posto od ukupne zarade i pet godina posleamo ako nista u toku ne stekneš.

Urgenčni pokret sam se uključio

10. 1943 godine. A opredjeljeno kad mi je bilo 12-13 godina, pre mi je stao 1943 godine bio salvaren ka komunisti. Bio sam član CK partizanštva za vojnik u Brisbanu. Prvi sam bio politički nastupio 1944 koncom, kad je jedan komunista govorio o partizanskoj vojsci. Učesnicu u diskusiji mogli su govoriti samo 3-4 minute, pa izdvojim 10-15 na čemu mi je došlo zahvaljujući sam da više informacija nego on. A mi sam informacije dobiva preko Moskve i agencije -Cook- iz Londona koja su izlazila u našim novinama. -Naredne- se zvala, a koja je vodila pokojni Ivan Kosović početkom 1945 menovan za jugoslavenskog konzula u Australiji. Koncem 1945 održala se velika konferencija za preduklapanje pomoci Jugoslaviji, bilo je planirano 50 tisuća funti, a prebačeno za 50 posto. Bile su to veliki novaci jer su za taj udjel funti mogu ne baviti ih hujputi obiteljsku budućnost. Naši emigranti su se iskazali i potvrdili u to vrijeme. Od 10 tisuća naših u Australiji

informiranje Bilo res je da dva lipida koji smo došli iz Australije ih počinjali godina Ali se npr. u 90 posto vratio ka nazad između malog broja onih mlađih osoba tada je Bio sum preveliki idealist i sve sam normalno shvao Pa eto i otac mi Matković vratio se 1949 godine Nije stala pravo na njegovu poveznicu ni on ni ja

Eto tako Godine su prošle a sio
u sindikatu bio sam preko 10 godina
predsjednik strukovnog sindikata trgo-
vaca i ugostitelja, što u načinu svih
putu i upravnog odbora. U onom što
sam radio na poslu — to zna koliko bi
godina stala bilo. Nu posjeda odsaska
u mirovnu nizam, osta po srušen-
i danas sam predsjednik penzionera
u MZ u Savezu borača u MZ predsjed-
nik i član Predsjedništva Saveza bora-
ča grada u Šibeniku, predsjednik klju-
ča umirovljenika. Kad čovik jednom
nauci, ne može vešta iz tog i je li mi za
nečim da na kraju? Ne nije. Osim
onog što sam bio dozvolio kad mi je po-
gnojao najmlađi brat u partizanima bilo
mu je tešnja godin — ja i otac bili
samo dosta. E, to je sve.

Part IV: All-in-One Guide

Novo, još bolje

— Izvrsno!

— Dobre!

— Baš je tečno!

— Oslasno!

— Bolje i od plzenskog ...

Tako su stari Zagrepčani, po pisanju tadašnjeg lista »Obzor« ocijenili kvalitetu prvog OŽUJSKOG PIVA na degustaciji u vrtu Zagrebačke pivovare 12. srpnja 1893.

Od tada, pa do danas, gotovo puno jedno stoljeće, OŽUJSKO PIVO je ostalo kao jedan od rijetkih još sačuvanih simbola starog Zagreba i tradicije njegovog pivarstva.

Sada činimo korak dalje u unapredenu kvalitetu ovog prirodnog i hranjivog pića. Novo ime OŽUJSKO PIVO SPECIJAL i nova etiketa samo su vanjska obilježja još boljeg sadržaja.

Ožujsko pivo-Specijal, pjenušav i užitak 900-godišnjeg Zagreba

21.10 -Signalli — kontakt-program
22.40 Dnevnik
23.00 Vljetni na engleskom jeziku
23.05 BOJA NOĆI
01.05 Vljetni
01.10 Pregled programa za srijedu

DRUGI PROGRAM

15.45 Vljetni
15.50 TV-kalendar
16.00 Regionalni program Slavonije i Baranje

MUNDIAL '90
16.30 Najava dana
16.45 Verona: Belgija — Koreja I poluvršnjeme
18.00 Nogomet, II poluvršnjeme
18.45 MUNDIAL '90
19.00 Fejtton
19.27 Večeras ...
19.30 Dnevnik
19.55 Večeras ...
20.00 Gol Show
20.45 Vljetni

MUNDIAL '90

20.50 Palermo: Nizozemska — Egipt, I poluvršnjeme
22.00 Nogomet, II poluvršnjeme
22.50 VECER TALIJANSKOG FILMA
00.20 Odjava programa — San bez granica

13. 6. 1990.

S

rrijeda

PRVI PROGRAM

8.20 TV-kalendar
8.30 Serija za djecu
9.00 LJETNI PROGRAM
11.00 Vljetni
11.05 LJETNI PROGRAM
12.35 Muzičko-zabavni program
13.30 -Otoči Elida — serijski film, repriza
14.30 Pregled programa
14.35 Vljetni

14.45 BOJA NOĆI, repriza
16.45 Pregled programa
16.50 Dopuna
17.00 Dnevnik
17.20 Obrazovna emisija
17.50 Serija za djecu
18.20 Brojke i slova
18.40 Crtni film
18.45 Putopis
19.15 Crtni film
19.27 Večeras ...
19.30 Dnevnik

20.00 MODERNA VREMENA
20.30 -Soba s pogledom— — engleski igrači film
22.10 Moderna vremena, nastavak
22.45 Dnevnik
23.05 Vljetni na engleskom jeziku
23.10 BOJA NOĆI
01.10 Vljetni
01.15 Pregled programa za četvrtak

DRUGI PROGRAM

15.45 Vljetni

15.50 TV-kalendar

16.00 Regionalni program Karlovca, Siski, Gospića, Bjelovara i Varazdina

MUNDIAL '90

16.30 Najava dana

16.45 Udine: Urugvaj — Španjolska I poluvršnjeme

18.00 Nogomet, II poluvršnjeme

18.45 MUNDIAL '90

19.00 Fejtton

19.27 Večeras ...

19.30 Dnevnik

19.55 Večeras ...

20.00 Gol Show

20.45 Vljetni

20.50 MUNDIAL '90 — Napelj — Argentina — SSSR, I poluvršnjeme

22.00 Nogomet, II. poluvršnjeme

22.50 CIKLUS TALIJANSKOG FILMA

00.20 Odjava programa

— San bez granica

14. 06. 1990.

C

etvrtak

PRVI PROGRAM

8.25 TV-kalendar

8.35 -Ferdy- — crvana serija (4/13)

9.00 LJETNI PROGRAM

11.00 Vljetni

DRUGI PROGRAM

15.45 Vljetni

15.50 TV-kalendar

16.00 Regionalni program Karlovca, Siski, Gospića, Bjelovara i Varazdina

MUNDIAL '90

16.30 Najava dana

16.45 Udine: Urugvaj — Španjolska I poluvršnjeme

18.00 Nogomet, II poluvršnjeme

18.45 MUNDIAL '90

19.00 Fejtton

19.27 Večeras ...

19.30 Dnevnik

19.55 Večeras ...

20.00 Gol Show

20.45 Vljetni

20.50 MUNDIAL '90 — Napelj — Argentina — SSSR, I poluvršnjeme

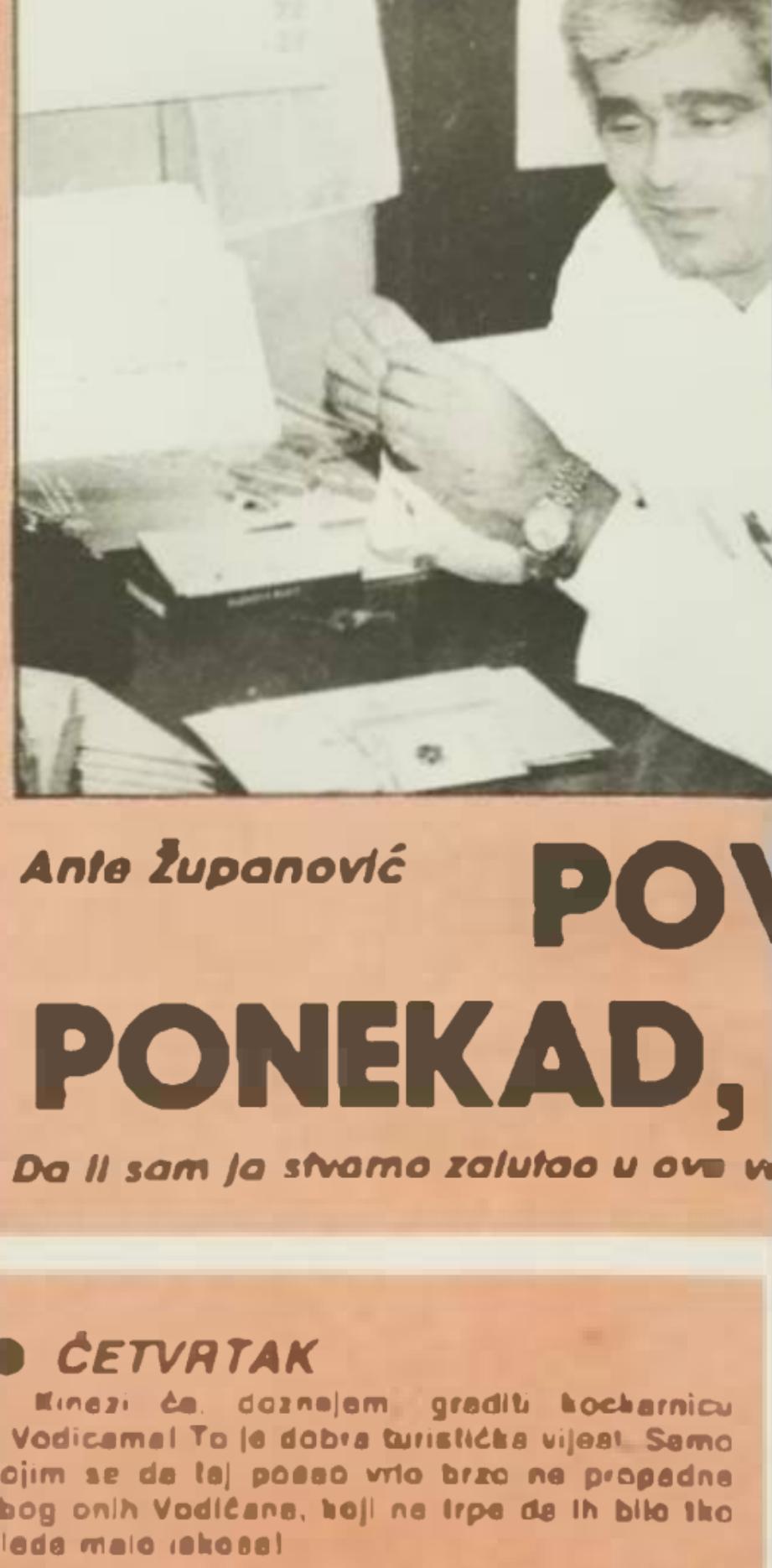
22.00 Nogomet, II. poluvršnjeme

22.50 CIKLUS TALIJANSKOG FILMA

00.20 Odjava programa

— San bez granica

14. 06. 1990.

Ante Županović

POV

PONEKAD,

Da li sam ja stvarno zavlačao u ovu m

● ČETVARTAK

Kinozi će, doznajem, graditi kočarnicu u Vodicama! To je dobra turistička vijest. Samo bojim se da taj posao vrlo brzo ne propadne zbog onih Vodica, koji ne trpe da ih bilo kdo gleda malo izkošci!

● PETAK

Otkako je uveden višestranački sistem, gdje se god okreće — umobolni. Umobolni je pištoljom pucao na Tuđmana u Benkovcu. Umobolni je zapao kuću Mije Aleksića.

Nije li isumrbe umobolnini da bismo mi, kop se još uvijek služimo zdravim umom i u to povjerova-

● SUBOTA

Svaka čest sibenskoj poslovnicici - Kompanija slijeno organiziranim izletu u Anconu. Mid-rogliserom - žmen - se na drugu stranu Jadrana stže izuzetno brez, vožnja je udobna — nije je pakvarilo i ne baš slabo jugo. Na jednom od izloga Ancone stoji našim jezikom napisano - Dobra došli, Jugoslovani! No, ne bih dalje o stvarima, od kojih se možete raznještiti. U Anconi je još više učvršćen poslovni most između Šibenika i San Benedetta del Tronto. Samo to prijateljstvo, za razliku od dosad poznatih, ne počiva na povećanju turizma, skupim vačerima. Uspostavljen je poslovni odnos između hrvatskih poduzeća dogovoren turistički most... i bez pozivanja na brišljivo i jedinstvo hrvatskog i hrvatskog naroda!

● NEDJELJA

Na Šubićevcu već заборављен pjesak - Petica - u mreži novog prvičigata. Zadovoljni su gledaoci. Zbrog visoke pobjede i sjajnog nogometala. No, zadovoljstvo nikad na Šubićevcu nije dovoljno. Kako utješiti one, koji su nas minuti dana obasipali fantastičnim pncama kako je svejedno igrali - crveni - sa Maretićem ili bez njega. Oni, koji tako ne volje Šibenskog kapetana da kad on zabiće gol gnitaču: — Triba je pucati u drugi kan tun. Je gol ali nije puca po zanatu?

● PONEDJELJAK

Sibenska teča u splitskom brodogradilištu. Dozvolu za plovidbu dobio je novi brod - Promina, koji je toliko velik da zbog širine (32 metra) ne može ući u Šibensku luku!

Festivim Šibentanima rešio je sreća, kad je u pozdravnom govoru predstavnik splitskog brodogradilišta naglasio kako im je Šibenska - Slobodna plovidba - najbolji partner u zemlji i inozemstvu. I tako im je ugodno surađivali s tako uglednom kompanijom. A ja se tada složih isjave jednog od uglednika - Slobodna plovidba: — Što zna da li bismo mi ovako dobro poslovali da se u bedrošku politiku mijetjao Općinski komitet SKH. Sva je sreća da je za rješenje brodogradnja članjoljato sela, pa se rješi i ušla sreća miljetata!

● UTORAK

Služam na televiziji - Dijalog - i ne znam što je najbolje za jugoslavenski savez država, ali se glažem s gospodinom Međičem, koji je oljepšao kazao: — A zašto bih ja davao mlijeko ludem djetetu prije nego što nekranim svoje?

● SRBIJEDA

Da ne vjerujete - Šibentan - je u prvom kvartu poslovale pozitorno!

I objašnjenje iz prve ruke Igoara Tantare: — Smisili smo malo ciljane, pa se sed ne možemo braniti od posla!

Jedan kad bi poslovade malo smenjivao - i drugi promet -

VELIKI SITNIČAR